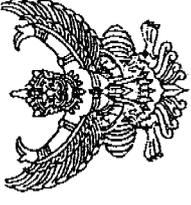

สำนักงานหอสมุด

พระราชบัญญัติแร่

พ.ศ. ๒๕๑๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

เป็นที่ ๒๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช

โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแร่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภากาชาดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ดั่งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติแร่

พ.ศ. ๒๕๑๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

* มาตรา ๒ ประกาศใน ร.จ. ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๐ จึงมีผลบังคับใช้ตั้งแต่

๑ มกราคม ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ พระพุทธศักราช ๒๔๖๑
- (๒) ประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ให้ใช้พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ พระพุทธศักราช ๒๔๖๑ คู่ควบออกไปถึงเพรพรอยต่างๆ
- (๓) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๔) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๗
- (๕) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๗๗
- (๖) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๓
- (๗) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๓
- (๘) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๔
- (๙) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๔๘๕
- (๑๐) พระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีการกับคานาคหลวงแร่ พุทธศักราช ๒๔๘๖
- (๑๑) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๙) พุทธศักราช ๒๕๐๖
- (๑๒) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๕๐๙

บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว

ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้

"แร่" แก้ไขโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓
มาตรา ๔ ทั้งมาตรา แก้ไขโดย พรบ.แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ นัย ม.๓
ส่วนนิยามคำว่า "แร่" และ "ทำเหมืองแร่" แก้ไขโดย พรบ.แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
นัย ม.๓ "นำเกลือใต้ดิน" แก้ไขโดย พรบ.แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔ นัย ม.๓
ทั้งนี้ บรรดา "นิยามและพจนานุกรมกฎหมาย" สูตรไพศาลได้จัดพิมพ์รวม ๒ เล่มชุด
เล่ม ๑ ออกปลายปี ๒๕๕๕ เล่ม ๒ ออกต้นปี ๒๕๕๗

พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"แร่" หมายความว่า หริภยาภรรณินที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มี ส่วนประกอบทางเคมีกับลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อย ไม่ว่าจะต้องกลึงหรือหลอมก่อนให้หรือไม่ และหมายความรวมถึงกากาน หิน หินน้ำมัน หินอ่อน โคลหะและตะกักรันที่ได้จากโลหกรรม นำเกลือใต้ดิน หินซึ่งกฎกระทรวงกำหนดเป็นหินระดับหรือหินอุตสาหกรรม และ ดินหรือทรายซึ่งกฎกระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงน้ำ เกลือสินเธาว์ ลูกรัง หิน ดินหรือทราย"

"นำเกลือใต้ดิน" หมายความว่า นำเกลือที่มีอยู่ใต้ดินตามธรรมชาติ และมีความเข้มข้นของเกลือในปริมาณมากกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง"

"สำรวจแร่" หมายความว่า การเจาะหรือขุด หรือการทำด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหลายวิธี เพื่อให้รู้ว่ามีแร่อยู่หรือไม่เพียงใด

"ทำเหมือง" หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็น

"นำเกลือใต้ดิน" บัญญัติเพิ่มโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓
"ทำเหมือง" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓

ที่ปก หรือที่นำเพื่อให้ได้มาซึ่งแรงด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธี แต่ไม่รวมถึงการขุดเจาะนำเกลือใต้ดินตามหมวด ๕ ทวี และ การขุดหาแร่ รាយย่อยหรือการร่อนแร่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"**ทำเหมืองใต้ดิน**" หมายความว่า การทำเหมืองด้วยวิธีการ เจาะเป็นปล่องหรือขุดฝังลงใต้ดิน เพื่อให้ได้มาซึ่งแร่ได้ดิบ"

"**ขุดเจาะนำเกลือใต้ดิน**" หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นที่ปกหรือที่นำเพื่อให้ได้มาซึ่งนำเกลือใต้ดิน แต่ไม่รวมถึงการทำให้เหมืองแร่เกลือวิธีเหมืองละลายแร่"

"**ขุดหาแร่รายย่อย**" หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่ปกหรือที่นำเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่โดยใช้แรงคนแต่ละคนตามชนิดของแร่ ภายในท้องที่และวิธีการขุดหาแร่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"**ร่อนแร่**" หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่ปกหรือที่นำเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่โดยใช้แรงคนแต่ละคนตามชนิดของแร่ ภายในท้องที่และวิธีการร่อนแร่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"**แต่งแร่**" หมายความว่า การกระทำอย่างใด ๆ เพื่อทำให้ สะอาด หรือเพื่อให้แร่ที่ปนกันอยู่ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปแยกออกจากกัน และ หมายความว่ารวมตลอดถึงบดแร่ หรือคัดขนาดแร่

"**ซื้อแร่**" หมายความว่า การรับโอนแร่ด้วยประการใดจากบุคคล อื่นนอกจากการตกทอดทางมรดก

"**ทำเหมืองใต้ดิน**" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๓

"**ขุดเจาะนำเกลือใต้ดิน**" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๕

"**ขายแร่**" หมายความว่า การโอนแร่ด้วยประการใดไปยังบุคคลอื่น

"**มีแร่ไว้ในครอบครอง**" หมายความว่า การซื้อแร่ การมีไว้ การ ยึดถือ หรือการรับไว้ด้วยประการใดซึ่งแร่ ทั้งนี้ ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น"

"**เรือขุดหาแร่**" หมายความว่า เรือหรือแพซึ่งมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำเหมืองหรือการแต่งแร่สำหรับใช้ในเรือหรือแพนั้น"

"**เขตควบคุมแร่**" หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งรัฐมนตรีประกาศ เป็นเขตควบคุมแร่"

"**ผู้อำนวยการ**" หมายความว่า ผู้อำนวยการเขตควบคุมแร่"

"**โลหกรรม**" หมายความว่า การถลุงแร่หรือการทำแร่ให้เป็นโลหะ ด้วยวิธีอื่นใด และหมายความรวมถึงการทำให้บริสุทธิ์ การผสม โลหะและการผลิตโลหะสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปชนิดต่าง ๆ โดยวิธีหลอม หรือ วิธีรีดหรือวิธีอื่นใด

"**เขตเหมืองแร่**" หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งกำหนดไว้ในประทาน บัตรขุดแร่หรือประทานบัตร

"**เขตแต่งแร่**" หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งระบุในใบอนุญาตแต่งแร่

"**มีแร่ไว้ในครอบครอง**" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕ มาตรา ๓

"**เรือขุดหาแร่**" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕ มาตรา ๓

"**เขตควบคุมแร่**" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕ มาตรา ๓

"**ผู้อำนวยการ**" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕ มาตรา ๓

"เขตโลหกรรม" หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต

ประกอบโลหกรรม

"สถานที่เก็บแร่" หมายความว่า สถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต
เก็บแร่

""สถานที่ฝากแร่" หมายความว่า สถานที่ซึ่งรัฐมนตรีกำหนดให้
เป็นสถานที่ฝากแร่ตามมาตรา ๑๐๓ ตีร์"

"สถานที่พักแร่" หมายความว่า สถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต
แร่ให้นำแร่ไปเก็บที่พักไว้ได้

"อาชญาบัตรสำรวจแร่" หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้
เพื่อสำรวจแร่ภายในท้องที่ซึ่งระบุในหนังสือสำคัญนั้น

"อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่" หมายความว่า หนังสือสำคัญ
ที่ออกให้เพื่อผูกขาดสำรวจแร่ภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น

"อาชญาบัตรพิเศษ" หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อ
ผูกขาดสำรวจแร่เป็นกรณีพิเศษภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น

"ประทานบัตรชั่วคราว" หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อ
ทำเหมืองก่อนได้รับประทานบัตรภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น

"ประทานบัตร" หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อทำ
เหมืองภายในเขตที่กำหนดในหนังสือสำคัญนั้น

"ที่ว่าง" หมายความว่า ที่ซึ่งมิได้มีบุคคลใดมีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิ

"สถานที่ฝากแร่" บัญญัติเพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ.๒๕๖๖ มาตรา ๓

ครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และมีใช้สาธารณสมบัติของแผ่นดิน
อันราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมีใช้ที่ดินในเขตที่มีการคุ้มครองหรือ
สงวนไว้ตามกฎหมาย

"มรดกดินทราย" หมายความว่า ความรวมถึง เปลือกดิน ทราย กรวด หรือ
หินที่เกิดจากการทำเหมือง

"ตะกอน" หมายความว่า สารประกอบหรือสารพลอยได้อินใดที่
เกิดจากการประกอบโลหกรรม

"เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่" หมายความว่า
ทรัพยากรธรณีอำเภอ หรือทรัพยากรธรณีจังหวัด แล้แต่กรณี ถ้าในจังหวัดใด
ไม่มีทรัพยากรธรณีจังหวัดให้หมายความว่าการอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เจ้าพนักงานอุตสาหกรรม
แร่ประจำท้องที่และเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการ
พระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ
การเหมืองแร่

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้*

* ส่วนคำบางคำ (ตัวหน้า/เอียง) ได้แก่ให้เป็นปัจจุบันแล้ว ตาม พระราชกฤษฎีกาพระราช
กฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติในข้อคดีสงฆ์กับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๓

มาตรา ๕ การจัดตั้งสำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดหรือสำนักงานทรัพยากรธรณีอำเภอโดยจะให้มีเขตอำนาจตลอดเขตใด ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

ในการกำหนดเขตอำนาจของสำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัด จะกำหนดให้ตำบล หรืออำเภอใดรวมอยู่ในเขตอำนาจของสำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดหนึ่งก็ได้โดยมีตั้งคำวินิจฉัยว่าตำบลหรืออำเภอนั้นอยู่ในเขตจังหวัดเดียวกันหรือไม่

สำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดแต่ละเขต ให้มีทรัพยากรธรณีจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชา
ในกรณีที่สำนักงานทรัพยากรธรณีจังหวัดหนึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดอื่นรวมอยู่ด้วย ก็ให้ถือว่าทรัพยากรธรณีจังหวัดผู้ควบคุมบังคับบัญชาท้องถิ่นในจังหวัดอื่นที่มีเขตอำนาจนั้น เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดในจังหวัดอื่นนั้นด้วย

ในการกำหนดเขตอำนาจของสำนักงานทรัพยากรธรณีอำเภอ จะกำหนดให้อำเภอหนึ่งหรือหลายอำเภอหรือตำบลใดในอำเภออื่น รวมอยู่ในเขตอำนาจของสำนักงานทรัพยากรธรณีอำเภอนั้นก็ได้

สำนักงานทรัพยากรธรณีอำเภอแต่ละเขต ให้มีทรัพยากรธรณีอำเภอคนหนึ่งเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชา และจะกำหนดให้ทรัพยากรธรณีอำเภอนั้นอยู่ในบังคับบัญชาของทรัพยากรธรณีจังหวัดใดหรืออยู่ในบังคับบัญชาของอธิบดีก็ได้

มาตรา ๖ คำขอตามพระราชบัญญัตินี้ให้ทำตามแบบพิมพ์ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

คุณสมบัติของผู้ขอ หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตรและใบอนุญาต ตลอดจนการต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรใบอนุญาตแต่แรก และใบอนุญาตประกอบโลหกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ยื่นคำขอต้องเสียค่าขอและวงค่าธรรมเนียมล่วงหน้าพร้อมกับการยื่นคำขอ และต้องออกค่าใช้จ่ายหรือวางเงินล่วงหน้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดดำเนินการและการออกหรือต่ออายุอาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตรหรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ใช้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ด้วย ถ้าได้มีการส่งยกคำขอหรือไม่ได้รับอาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตรหรือใบอนุญาต ด้วยประการใด ค่าใช้จ่ายสำหรับกิจการที่ยังไม่ได้ดำเนินการนั้น ให้คืนให้แก่ผู้ยื่นคำขอ แต่ถ้าดำเนินการไปแล้วเป็นบางส่วนให้คืนให้เฉพาะส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

ค่าธรรมเนียมล่วงหน้าที่ผู้ยื่นคำขอวางไว้ ถ้าได้มีการส่งยกหรือถอนคำขอนั้น ผู้ยื่นคำขอต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับกิจการที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระในอัตราหนึ่งในสี่ของเงินที่วางไว้ เว้นแต่ในกรณีที่มีการส่งยกคำขอโดยมิใช่ความผิดของผู้ยื่นคำขอหรือผู้ยื่นคำขอตาย

"มาตรา ๖" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ มาตรา ๔

"มาตรา ๖ ทวิ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสำรวจ การ
ทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคุณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดพื้นที่ใด ๆ ให้เป็นเขตสำหรับ
ดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษาหรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ได้

ภายในเขตที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดจะยื่นคำขออาชญาบัตร
ประทานบัตรชั่วคราว หรือประทาน บัตรไม้ได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีรัฐมนตรีว่า
การกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นสมควรให้ยื่น
คำขอได้เป็นกรณีพิเศษโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อหมดความจำเป็นที่จะใช้เขตพื้นที่เพื่อประโยชน์ดังกล่าวตาม
วรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมประกาศยกเลิกในราชกิจจานุเบกษา

"มาตรา ๖ ตี พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรมเชื้อเพลิง
ธรรมชาติ กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ
การเหมืองแร่ ในการกระทำเพื่อประโยชน์แก่การสำรวจ การทดลองการ
ศึกษาหรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่"

"มาตรา ๖ ทวิ" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ และแก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓
"มาตรา ๖ ตี" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ มาตรา ๕
"มาตรา ๖ จัดว่า" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๕

"มาตรา ๖ จัดว่า เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย
อนุมัติของคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดพื้นที่ใดที่มีไซ
แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับชื้น ที่ได้ทำการสำรวจแล้วปรากฏว่ามีแหล่งแร่
อุดมสมบูรณ์ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อออก
ประทานบัตรชั่วคราวหรือประทานบัตรได้เป็นอันดับแรกก่อนการสงวน
หวงห้าม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นในพื้นที่นั้น แต่ทั้งนี้ให้คำนึงถึง
ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย"

"มาตรา ๗ ถ้าอาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร
หรือใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทาน
บัตรชั่วคราวผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อ
เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่นในกำหนดสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือถูกทำลาย"

"มาตรา ๘ ถ้าผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือ
ประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะตั้งผู้ใดไว้เพื่อติดต่อกับ
พนักงานเจ้าหน้าที่แทนตนผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว
ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตต้องทำหนังสือมอบอำนาจและ
จดทะเบียนไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

"มาตรา ๗" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ มาตรา ๖
"มาตรา ๘" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ มาตรา ๖

การทำหนังสือมอบอำนาจและการจดทะเบียนให้เป็นไปตามแบบ
และวิธีการที่อธิบดีกำหนด"

"มาตรา ๙ หนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจส่งให้แก่บุคคลนั้นโดยตรง หรือส่ง
ให้แก่

(๑) ผู้รับมอบอำนาจตามมาตรา ๘

(๒) ผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว ซึ่งอยู่ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือ
สำนักทำการงานของบุคคลนั้น หรือ

(๓) บุคคลนั้นโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่
อยู่ หรือสำนักทำการงานของบุคคลนั้นซึ่งได้จดแจ้งไว้ต่อทางราชการ

เมื่อได้ส่งหนังสือหรือคำสั่งให้แก่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือโดย
วิธีการตาม (๓) ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งนั้นแล้ว"

"มาตรา ๙ ทวิ เมื่อปรากฏในภายหลังว่าได้ออกอาชญาบัตร
ประทานบัตรชั่วคราว ประธานาธิบดีหรือใบอนุญาตให้แก่ผู้ใดโดย
คลาดเคลื่อน หรือโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ให้
เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่อธิบดีหรือรัฐมนตรี ผู้ออก
อาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานาธิบดีหรือใบอนุญาต แล้วแต่
กรณีมีอำนาจเรียกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานาธิบดีหรือ

"มาตรา ๙" แก้ไขโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ.๒๕๒๖ มาตรา ๔
มาตรา ๙ ทวิ" บัญญัติเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ มาตรา ๙

ใบอนุญาตดังกล่าวมาแก้ไขให้ถูกต้อง หรือเพิกถอนอาชญาบัตร
ประธานบัตรชั่วคราวประธานาธิบดีหรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขหรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธานบัตร
ชั่วคราว ประธานาธิบดี หรือใบอนุญาตตามความในวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญา
บัตร ผู้ถือประธานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประธานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตจะ
เรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากการแก้ไขหรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธาน
บัตรชั่วคราว ประธานาธิบดี หรือใบอนุญาตนั้นไม่ได้"

"มาตรา ๙ ตริ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขในเขต
อาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรเพื่อประโยชน์แก่การ
อันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ
อย่างอื่นของรัฐ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจเรียก
อาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรนั้นมาแก้ไข
เปลี่ยนแปลงแก้ไขในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือ
ประธานบัตรได้

ในกรณีที่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแก้ไขในเขตอาชญาบัตร
ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรตามวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญาบัตร
ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ มิได้"

"มาตรา ๙ จัตวา เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมการทำ

"มาตรา ๙ ตริ" บัญญัติเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒
"มาตรา ๙ จัตวา" บัญญัติเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ.๒๕๒๔

เหมือง การแต่งแร่ การซื้อแร่ การขายแร่ หรือการมีแร่ไว้ในอาคารครอบครอง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำเหมืองหรือ ลักลอบส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร หรือเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความ มั่นคงในทางเศรษฐกิจรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมี อำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาที่กำหนดให้ห้องที่หนึ่งห้องที่ใด รวมทั้ง ส่วนหนึ่งส่วนของน้ำไทย เป็นเขตควบคุมแร่ โดยจะกำหนดเป็นเขต ควบคุมแร่สำหรับแร่ชนิดหนึ่งชนิดใดหรือหลายชนิดก็ได้

เมื่อหมดความจำเป็นที่จะต้องมีเขตควบคุมแร่ตามวรรคหนึ่ง ให้ รัฐมนตรีประกาศยกเลิกในราชกิจจานุเบกษา

"มาตรา ๙ เบญจ ในเขตควบคุมแร่แต่ละเขตให้มีคณะ กรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขต ประกอบด้วยผู้อำนวยการเป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีเขต อำนาจอยู่ในเขตควบคุมแร่ ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนกองทัพบก ผู้แทนกองทัพเรือ เป็นกรรมการ และให้ **ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่** เป็นกรรมการและ เลขาธิการและเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่ สำนักงานเขตควบคุมแร่ตั้งอยู่ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

ในกรณีที่เขตควบคุมแร่ใดมีพื้นที่ครอบคลุมเกินหนึ่งจังหวัด ให้ ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งผู้แทนได้เขตละไม่เกินสองคน และให้

"มาตรา ๙ เบญจ" เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

คณะกรรมการแต่งตั้ง**ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่** ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการคนหนึ่ง เป็นเลขาธิการ

ในการแต่งตั้งผู้แทนส่วนราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ คำนึงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ได้รับการแต่งตั้งในเขตพื้นที่ ที่กำหนดเป็นเขตควบคุมแร่เป็นสำคัญ

องค์ประชุมและระเบียบการประชุมของคณะกรรมการเขต ควบคุมแร่ประจำเขตให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำ เขตกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

"มาตรา ๙ จ ให้คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตมี อำนาจให้ความเห็นชอบในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยความสะดวก ตาม มาตรา ๙ อัญฐ ตลอดจนให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ผู้อำนวยการในการ ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นเขตควบคุมแร่

คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตอาจแต่งตั้งคณะ อนุกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตมอบหมายได้

องค์ประชุมและระเบียบการประชุมของคณะอนุกรรมการให้เป็น ไปตามที่คณะอนุกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขต ควบคุมแร่ประจำเขต

"มาตรา ๙ สัตต ในเขตควบคุมแร่แต่ละเขต ให้รัฐมนตรี

"มาตรา ๙ จ" เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

"มาตรา ๙ สัตต" เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

จัดตั้งสำนักงานเขตควบคุมแรงงานโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ชำนาญการคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๙ อัญญา และมาตรา ๙ นเป็นผู้ควบคุมดูแลรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตควบคุมแรงงาน ในการนี้จะให้มีรองผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนตามที่รัฐมนตรีแต่งตั้งเมื่อได้ปรึกษากฎหมายหรือคณะกรรมการเขตควบคุมแรงงานประจำเขตแล้ว เพื่อช่วยสั่งและปฏิบัติราชการตามที่มีอำนาจมอบหมายก็ได้

ในกรณีที่มีผู้อำนวยการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการที่มีอาวุโสสูงสุดตามลำดับเป็นผู้รักษาการแทน และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการ

การแต่งตั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“มาตรา ๙ อัญญา ในเขตควบคุมแรงงาน ให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมแรงงานประจำเขตมีอำนาจหน้าที่ที่กำหนด มาตรการในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) เรือซุดหาแร่
- (ก) กำหนดท้องที่ที่ห้ามมิให้ต่อหรือสร้างเรือซุดหาแร่ หรือประกอบหรือสร้างส่วนหนึ่งของเรือซุดหาแร่

“มาตรา ๙ อัญญา” เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๘

(ข) กำหนดท้องที่ที่ห้ามมิให้นำเรือซุดหาแร่เข้าไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ชำนาญการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(ค) กำหนดท้องที่ที่ห้ามมิให้ต่อเติม แก๊ซ หรือซ่อมแซมเรือซุดหาแร่ เว้นแต่เป็นเรือที่ได้ปฏิบัติตาม (๑) แล้ว และเป็นารถต่อเติมแก๊ซหรือซ่อมแซมเล็กน้อย ตามลักษณะและวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

(ง) กำหนดลักษณะ ชนิด และขนาดของเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ สำหรับใช้ในการทำเหมืองหรือแต่งแร่ ที่อนุญาตให้ใช้หรือติดตั้งไว้ในเรือซุดหาแร่

(จ) กำหนดสภาพและคุณภาพของแร่รวมทั้งปริมาณสูงสุดของแร่ที่จะเก็บหรือมิใช่ในครอบครองในเรือซุดหาแร่ โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดและคุณภาพของเรือและเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

(ฉ) กำหนดให้มีการจัดแจ้งประเภท ขนาด และสมรรถนะของเรือซุดหาแร่ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทำเครื่องหมายเพื่อแสดงประเภทเรือให้เป็นที่สังเกตเห็นได้จากภายนอก ทั้งนี้ ตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนด

(ช) กำหนดเส้นทางกาแร่เดินเรือ ทำจอดเรือ และทำพักักเรือของเรือซุดหาแร่

- (๒) เขตเหมืองแร่และเขตแต่งแร่
- (ก) กำหนดประเภทและสภาพของเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ สำหรับใช้ในการทำเหมืองหรือในการแต่งแร่ที่จะนำมาใช้ในเขตเหมืองแร่หรือในเขตแต่งแร่

- (ข) กำหนดสภาพและคุณภาพของแรรวมทั้งปริมาณสูงสุดของแรรที่จะเก็บหรือมีไว้ในครอบครองในเขตเหมืองแร่หรือในเขตแร่
- (ค) กำหนดที่ตั้งหรือสภาพของอาคารหรือที่ตั้งใช้ในการเก็บแร่ แร่แต่ง หรือมีแร่ไว้ในครอบครอง (๓) มาตรการอื่น ๆ
 - (ก) กำหนดเงื่อนไขและวิธีการในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ทั้งทางบกและทางน้ำ กำหนดเส้นทางของยานพาหนะที่ใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ทำจุดดูแลทำพักยานพาหนะ ตลอดจนเวลาและระยะเวลาที่จะอนุญาตให้ทำการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่
 - (ข) กำหนดสภาพและคุณภาพของแรรวมทั้งปริมาณสูงสุดของแรรที่ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือใบอนุญาต หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาตจะเก็บหรือมีไว้ในครอบครองตลอดจนเงื่อนไขหรือระยะเวลาที่บุคคลดังกล่าวจะเก็บหรือมีไว้ในครอบครอง
 - (ค) กำหนดให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาต ทำบัญชีและหรือทำรายงานเกี่ยวกับปริมาณแร่ที่เก็บหรือมีไว้ในครอบครอง ทั้งนี้ ตามแบบ หลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด
 - (ง) กำหนดสถานที่ตั้งหรือสภาพของอาคารหรือสถานที่ที่ใช้ในการเก็บแร่ พักแร่ หรือมีแร่ไว้ในครอบครอง ของผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครอง
 - (จ) กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ต้องติดเครื่องหมายที่ผู้อำนวยการประกาศ

กำหนดไว้ที่ยานพาหนะนั้น เพื่อแสดงให้บุคคลภายนอกเห็นได้ว่า ยานพาหนะดังกล่าวกำลังใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

การใช้อำนาจตามกฎหมายตรา นี้ จะกำหนดโดยมีเงื่อนไขอย่างใด ๆ ก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

เมื่อมีการใช้อำนาจตามกฎหมายตรา นี้ เงื่อนไขในการอนุญาตใด ๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตไว้แล้วตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น ให้ยังคงใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดหรือตามมาตรานี้ เว้นแต่ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมแร่ประจำเขตจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อกำหนดตามกฎหมายตรา นี้ ให้ทำเป็นประกาศและปิดไว้ที่ศาลากลาง จังหวัดที่ว่าการอำเภอ และสำนักงาน เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำห้องที่ทุกแห่งที่อยู่ในเขตควบคุมแร่ ก่อนวันใช้บังคับไม่น้อยกว่า สามวัน และถ้าคณะกรรมการควบคุมแร่ประจำเขตเห็นสมควรจะให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นตามระยะเวลาที่เห็นสมควรก็ได้ เว้นแต่ เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมแร่ประจำเขตจะให้ข้อกำหนดมีผลใช้บังคับทันทีที่ประกาศก็ได้"

"มาตรา ๙ นว" ในเขตควบคุมแร่ ให้ผู้อำนวยการและพนักงาน

"มาตรา ๙ นว" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๕

เจ้าหน้าที่ผู้อำนวยการมอบหมายอำนาจดังต่อไปนี้

(๔) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเขตค้นหาเสรีในสถานพนาชนะที่ทุก
ในเขตควบคุมเสรีหรือที่เข้ามาในเขตควบคุมเสรีเพื่อตรวจค้นได้ทุกเวลา
เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้

(๒) ส่งเจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือขุดหาแร่หรือยานพาหนะที่มี
เหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด หรือจะกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ให้หยุดจอด หรือนำเรือขุดหาแร่หรือยานพาหนะไปยังที่
หนึ่งที่ได้เพื่อทำการตรวจค้น หรือให้ออกไปจากเขตควบคุมเสรี

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือสั่งเป็นหนังสือให้
ผู้ประกอบธุรกิจที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องกับธุรกิจเสรีโดยมิชอบด้วย
กฎหมาย ส่งบัญชีเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นเพื่อประโยชน์ในการ
ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) สั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือขุดหาแร่หรือผู้ที่
ฝ่าฝืนข้อกำหนดตามมาตรา ๙ อัญญา ปฏิบัติการตามกฎหมายหรือตาม
ข้อกำหนดภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการมอบหมายกำหนด

ถ้าเจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือขุดหาแร่หรือผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดตาม
มาตรา ๙ อัญญา ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ส่งการตาม (๒) (๓) หรือ (๔) โดยไม่มี
เหตุอันสมควรหรือบุคคลดังกล่าวกระทำความผิดซ้ำอีกภายในระยะ
เวลาที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขต

ควบคุมเสรีประจำเขต ให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งยึดหรือ
อายัดเรือขุดหาแร่ ส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือขุดหาแร่ เครื่องมือ เครื่องใช้
เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือแร่ที่ใช้หรือเก็บไว้หรือมีไว้ในครอบครองโดยมิชอบ
ด้วยกฎหมาย หรือสั่งยึด หรืออายัดอาคาร สถานที่หรือยานพาหนะ อันเป็น
เครื่องมือหรือเป็นสาเหตุแห่งการกระทำความผิดในทันที ทั้งนี้ เว้นแต่
ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมเสรีประจำ
เขตจะพิจารณาเห็นว่ามิเห็นสมควรที่จะสั่งเป็นอย่างอื่น"

"มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้กระทำ
โดยตัวแทนหรือลูกจ้างซึ่งได้กระทำเพราะเหตุเป็นตัวแทนหรือ
ลูกจ้าง หรือกระทำเพื่อประโยชน์ของผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถืออาชญาบัตร
ชั่วคราวผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาต ไม่ว่าจะตัวแทนหรือลูกจ้างนั้น
จะได้เป็นตัวแทนโดยทำหนังสือมอบอำนาจและจะทะเบียนไว้ต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่หรือไม่ ให้ถือว่าผู้ถืออาชญาบัตรผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือ
ประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาต เป็นตัวการในการกระทำคามผิดนั้น"

"มาตรา ๑๑ ในการสำรวจแร่หรือทำเหมือง ถ้าได้พบโบราณวัตถุ
ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่พิเศษซึ่งมีคุณค่าเกี่ยวกับการศึกษาในทางธรณี
วิทยา นอกจากจะต้องปฏิบัติตามบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการเก็บได้
ซึ่งวัตถุนั้นแล้ว ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือ
ประทานบัตรจะต้องแจ้งการพบนั้นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่

"มาตรา ๑๐" แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

"มาตรา ๑๑" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

ประจำห้องที่โดยพลัน”

“มาตรา ๑๒ ในเขตอำนาจบัตรผูกขาดสำรวจแร่ เขตอาชญาบัตรพิเศษหรือเขตเหมืองแร่ หรือในเขตที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งสถานที่เก็บขังน้ำขุ่น หรือมูลดินทราย หรือในเขตที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดเขตเพื่อการดังกล่าวแล้วห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตเข้าไปยึดถือครอบครอง ทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรในเขตนั้น เว้นแต่ผู้นั้นมีสิทธิทำเช่นนั้นได้โดยชอบด้วยกฎหมาย”

“มาตรา ๑๓ การฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ นอกจากเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นแล้ว ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนสิทธิของผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับใบอนุญาตแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำลักษณะเขตเหมืองแร่ หรือหมุดหลักฐานการแทนที่ตามพระราชบัญญัตินี้ลงในที่ใด ห้ามมิให้ผู้ใดทำลายดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอน หรือทำให้หลุดซึ่งหลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐานการแทนที่นั้น เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่

มาตรา ๑๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายในประมวลกฎหมายอาญา และในการ

“มาตรา ๑๒” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

“มาตรา ๑๓” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

ปฏิบัติความพระราชบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดอาญา ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๕ ทวิ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดบรรดาแร่ที่มิใช่เนื่องในการกระทำคามผิด และเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำคามผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำคามผิด หรือเป็นอุปกรณ์ในการกระทำคามผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำคามผิดหรือของผู้ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำคามผิดหรือไม่ และเมื่อได้มีคำสั่งฟ้องคดี ให้พนักงานในมาตรา ๑๕๔ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ

ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้รับข้อรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้ออธิบัตินี้จะให้อำนาจประกาศหาตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามมาตรา ๑๕ เบื้อง

“มาตรา ๑๕ ทวิ” ในกรณีทรัพย์สินที่ยึดได้ตามมาตรา ๑๕ ทวิ

“มาตรา ๑๕ ทวิ” แก้ไขโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕

“มาตรา ๑๕ ทวิ” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

พรรคหนึ่งมิใช่เป็นของผู้กระทำคามผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำคามผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณีให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๑๕ ทวิ พรรคหนึ่ง ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้น ถูกยึด หรือ
- (๒) เมื่อผู้กระทำคามผิดหรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำคามผิด ได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำ ความผิดทางอาญา"

"มาตรา ๑๕ จัตวา ถ้าทรัพย์สินและของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ ตามมาตรา ๑๕ ทวิ หรือมาตรา ๑๕ เบญจ จะเป็นการเสียต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน อธิบดีอาจ ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) จัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลางก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๕ ทวิ พรรคสอง หรือมาตรา ๑๕ เบญจ พรรคสองแล้วแต่กรณี เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สิน หรือของกลางนั้นหรือ

(๒) ถ้าการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทาความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาให้นำทรัพย์สิน หรือของกลางนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการได้

"มาตรา ๑๕ จัตวา" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๘

ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ก่อนที่จะส่งคำเป็น การตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายทราบเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปเก็บรักษาด้วยตนเองได้ภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันแรกที่ประกาศในหนังสือพิมพ์ และถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองทำสัญญาไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่แล้ว จะเก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการรวมทั้งจัดหาประกันหรือหลักประกันให้แก่ทางราชการ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ให้อธิบดีมอบทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้เก็บรักษาไว้ แต่ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนำ ทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ไม่ว่าด้วยประการใดๆ

ในกรณีที่มิใช่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองมาขอรับทรัพย์สินหรือของกลางไปเก็บรักษาหรือปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองแต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมทำสัญญาตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงให้อธิบดีส่งคำเป็นการตามวรรคหนึ่งได้ หรือในกรณีที่มีการทำสัญญา แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองปฏิบัติตามสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ในสัญญา ให้อธิบดีเรียกทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวคืนจากเจ้าของหรือ

ผู้ครอบครอง และมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการบังคับตามสัญญาประกันและดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีเช่นนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะฟ้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าตอบแทนใด ๆ จากทางราชการอันเนื่องมาจากการดำเนินการ หรือการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไปใช้ประโยชน์ของทางราชการดังกล่าวมิได้

"มาตรา ๑๕ เบื้อง ในกรณีที่มีกาวยึดของกลางที่ต้องส่งสัยใน การกระทำควมผิดโดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งมอบของกลางให้แก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนด เพื่อเก็บรักษาไว้และให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง เพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปแสดงหลักฐานเพื่อขอรับของกลางคืน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงาน เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่มีภารกิจยึดของกลางนั้น และให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวัน ติดต่อกัน เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีสิทธิที่จะไปแสดงตัวต่อเจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีระบุไว้ในประกาศ เพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกที่มิประกาศ ในหนังสือพิมพ์

"มาตรา ๑๕ เบื้อง" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๕

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผ่นดิน แต่ถ้ามีบุคคลใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองและขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลา ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีที่ปรากฏว่า ผู้ที่แสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่พนักงานอัยการได้พิจารณาแล้วและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานในขณะสอบสวนแล้วว่ามิใช่เป็นผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดหรือมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอรับของกลางคืน ภายในสามสิบวันแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี หากมิได้ใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าบุคคลนั้นมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น"

มาตรา ๑๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และในการปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

"มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวของ

กฎกระทรวง

"มาตรา ๑๗" แก้ไขโดย พ.ร.บ. นร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

หมวด ๒
คณะกรรมการ

"มาตรา ๑๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัด
กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรม
อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรม
ป่าไม้ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมดังกล่าวมอบหมาย และบุคคลอื่นซึ่งรัฐมนตรี
แต่งตั้งไม่เกินสามคนเป็นกรรมการผู้อำนวยการกอง กงสัมปทานกรม
ทรัพยากรธรณี เป็นกรรมการและเลขานุการ"

"มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ
และความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การออกอนุญาตขุดแร่แก่ผู้ขุดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ
ประทานบัตรชั่วคราวและประทานบัตร ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือ
พื้นที่เขตหวงห้ามของทางราชการ
- (๒) การต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ และประทานบัตร
- (๓) การอนุญาตให้ออกประทานบัตร
- (๔) การส่งพิทกถอนอนุญาต และประทานบัตร

"(๔/๑) การกำหนดเงื่อนไขประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินเฉพาะ
รายตามมาตรา ๔๘/๗"

"มาตรา ๑๘" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

"มาตรา ๑๘" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

มาตรา ๑๘ "(๔/๑)" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕

(๑) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายพระราช
บัญญัตินี้

(๒) กำหนดแบบพิมพ์อาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทาน
บัตรและใบอนุญาต

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสำรวจแร่ตาม
อาชญาบัตรอนุรักษ์แร่ และการทำเหมือง

"(๓ ทวิ) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกาารออก
ใบอนุญาตให้ผู้รับช่วงการทำเหมืองและเลิกขุดช่วงการทำเหมือง"

"(๓ ตริ) กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้
มำรึ้งนำาเกลือใต้ดินโดยการขุดเจาะนำาเกลือใต้ดินตลอดถึงการนำาเกลือจาก
นำาเกลือใต้ดิน"

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการซื้อแร่ การขายแร่
การเก็บแร่ การครอบครองแร่และการขนแร่

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกาารแต่งแร่ การ
ประกอบโลหกรรม และการนำาแร่เข้าหรือการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

(๖) กำหนดวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความ
ปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก

(๗) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้"

"(๓ ทวิ)" บัญญัติเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

"(๓ ตริ)" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๕

(๕) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

"(๖) เรื่องอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ"
มาตรา ๒๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละ

สองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
"มาตรา ๒๑ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนถึง

วาระเมื่อ

- (๑) ตาย
 - (๒) ลาออก
 - (๓) รัฐมนตรีให้ออก
 - (๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
 - (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีที่เป็นความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน"

มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีการกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๙"(๖)" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๕

"มาตรา ๒๑" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๒๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๔ ในกรณีปฏิบัติการตามหน้าที่ ถ้าคณะกรรมการเห็นสมควรจะแต่งตั้งกรรมการเพื่อให้ทำการใด ๆ ตามที่มอบหมาย หรือจะเชิญบุคคลมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น ก็ให้กระทำได้

ให้นำมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๓

การสำรวจแร่และการผูกขาดสำรวจแร่

"มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสำรวจแร่ในที่ดิน ไม้กว่าที่ซึ่งสำรวจแร่นั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใดหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตสำหรับสำรวจแร่

จากทบัตการผูกขาดสำรวจแร่ หรืออนุญาตพิเศษ"

"มาตรา ๒๖ นอกจากค่าธรรมเนียมการออกอนุญาตสำรวจ

"มาตรา ๒๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

"มาตรา ๒๖" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

ผูกขาดสำรวจแร่ หรืออนุญาตบัตรพิเศษ ผู้ถืออนุญาตบัตรนั้นต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ซึ่งได้รับอนุญาตสำรวจแร่หรืออนุญาตบัตรพิเศษอีกต่างหาก และต้องชำระล่วงหน้า

การชำระค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ล่วงหน้าอาจได้รับผ่อนผันให้ชำระเป็นงวด โดยมีประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง"

"มาตรา ๒๗ อนุญาตบัตรสำรวจแร่ อนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออนุญาตบัตรพิเศษ ให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ถืออนุญาตบัตรและได้คุ้มครองลูกจ้างของผู้ถืออนุญาตบัตรด้วย"

"มาตรา ๒๘ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตบัตรสำรวจแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้ถืออนุญาตบัตรสำรวจแร่

อนุญาตบัตรสำรวจแร่ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก ผู้ถืออนุญาตบัตรสำรวจแร่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน อนุญาตบัตรสำรวจแร่"

"มาตรา ๒๙ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ให้ ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

"มาตรา ๒๗" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
"มาตรา ๒๘" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
"มาตรา ๒๙" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

คำขออนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่แต่ละคำขอจะขอได้ไม่เกิน สองพันไร่หรือไร่ เว้นแต่คำขออนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ในทะเล

รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้ถืออนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่

อนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก ผู้ถืออนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่"

"มาตรา ๓๐ การออกอนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ในทะเล รัฐมนตรี หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจกำหนดเนื้อที่ให้แก่ผู้ขอ แต่ละบุคคลได้ไม่เกินห้าแ่งและกำหนดอายุอนุญาตบัตรได้ไม่เกิน สองปีนับแต่วันออก"

"มาตรา ๓๑ ผู้ถืออนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ต้องลงมือสำรวจ แร่ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ และต้องยื่น รายงานผลการดำเนินงาน และการสำรวจที่กระทำไป ในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับอนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ตามแบบที่ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนดต่อเจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดนั้น และ ต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงาน และการสำรวจที่ได้กระทำไป ภายในหนึ่งร้อย ภายในสามสิบวันก่อนอนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่อายุน

"มาตรา ๓๐" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
"มาตรา ๓๑" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่เสียได้ เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่

“มาตรา ๓๒ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ให้สิ้นสุดลงก่อนอายุที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรนั้น ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตาย
- (๒) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ซึ่งเป็นนิติบุคคลสิ้นสภาพนิติบุคคล

(๓) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ขาดคุณสมบัติ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ วรรคสอง

(๔) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ไม่รายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจที่กระทำไปในรอบหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดนั้น

(๕) เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีคำสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่นั้น นับแต่วันรับแจ้งคำสั่งเพิกถอน”

“มาตรา ๓๓ ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรพิเศษ ให้ยื่นคำขอต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่

ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษต้องกำหนดข้อมูลผูกพันสำหรับการสำรวจโดยระบุจำนวนเงินที่จะใช้จ่ายเพื่อการสำรวจสำหรับแต่ละปีตลอด

“มาตรา ๓๒” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
มาตรา ๓๓ แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๖

อายุของอาชญาบัตรพิเศษ และต้องเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด และให้ผลประโยชน์พิเศษดังกล่าวมีผลผูกพันผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต่อไปเมื่อผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษนั้นได้รับประทานบัตรชั่วคราวหรือประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองในเขตพื้นที่ที่ตนได้รับอาชญาบัตรพิเศษนั้น

คำขออาชญาบัตรพิเศษแต่ละคำขอให้ขอได้ไม่เกินหนึ่งปีที่สามารถดำเนินการสำรวจจนแล้วเสร็จครบถ้วนได้ภายในห้าปีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ขอได้ไม่เกินคำขอละหนึ่งหมื่นไร่

รัฐมนตรีเป็นผู้ออกอาชญาบัตรพิเศษ
อาชญาบัตรพิเศษมีอายุห้าปี นับแต่วันออก

ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อมูลผูกพันสำหรับการสำรวจของแต่ละปีที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรพิเศษ

ถ้าผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อมูลผูกพันตามวรรคหนึ่งของแต่ละปีแล้วผลการสำรวจในปีที่ผ่านมากว่าห้าปีแล้วแต่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองในเขตคำขออาชญาบัตรพิเศษมีไม่เพียงพอใน

เชิงพาณิชย์ที่จะเปิดทำการเหมืองได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษอาจขอต่ออาชญาบัตรพิเศษหรือขอคืนพื้นที่บางส่วนก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ และให้อาชญาบัตรพิเศษนั้นคืนอายุหรือการคืนพื้นที่บางส่วนนั้นมีผลนับแต่วันที่ยื่นคำขอ และให้มีผลคืนข้อผูกพันสำหรับปีที่เหลืออยู่หรือข้อผูกพันสำหรับพื้นที่ส่วนที่คืนแล้วแต่กรณี”

ถ้ามีเขตเนื้อที่ซึ่งมีผู้ได้รับอนุญาตปลูกอาคารแล้วแต่อาคาร
 ปลูกพิเศษ ปลูกพิเศษชั่วคราว หรือประธานมัตตอยู่แล้วในเขตค่าชอก
 ออกอนุญาตปลูกพิเศษจะกระทำไม่ได้โดยกันเขตเนื้อที่ซึ่งมีผู้ถืออนุญาต
 ปลูกอาคารแล้วแต่อาคารปลูกพิเศษ ประธานมัตตชั่วคราวหรือประธานมัตต
 อยู่แล้วในเขตค่าชอกนั้นออก"

"มาตรา ๓๖ เมื่อสิ้นรอบปีข้อมูลพื้นที่ ถ้าผู้ถืออนุญาตปลูกพิเศษ
 ยังปฏิบัติตามข้อมูลพื้นที่ตามมาตรา ๓๓ สำหรับการสำรวจในรอบปีนั้น
 ไม่ครบถ้วน ผู้ถืออนุญาตปลูกพิเศษต้องจ่ายเงินเท่ากับจำนวนที่ยังมิได้
 ใช้จ่ายเพื่อการสำรวจในรอบปีข้อมูลพื้นที่นั้นให้แก่กรมอุตสาหกรรม
 ที่นิรนามและกระทรวงภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบปี
 ข้อมูลพื้นที่ดังกล่าว

ในการสำรวจถ้าผู้ถืออนุญาตปลูกพิเศษได้ใช้จ่ายในรอบปีข้อมูล
 พื้นที่เกินข้อมูลพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับรอบปีข้อมูลพื้นที่นั้น ให้มีสิทธิหัก
 ปริมาณเงินส่วนที่เกินออกจากข้อมูลพื้นที่สำหรับการสำรวจในรอบปี
 ข้อมูลพื้นที่ต่อไปได้"

- มาตรา ๓๗ (ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕)
- มาตรา ๓๘ (ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖)
- มาตรา ๓๙ (ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖)

"มาตรา ๓๖" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
 "มาตรา ๓๗" ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๗
 "มาตรา ๓๘" ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
 "มาตรา ๓๙" ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

"มาตรา ๓๕ เมื่อได้รับคำขออนุญาตปลูกอาคารแล้ว หรือ
 อนุญาตปลูกพิเศษแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเขตพื้นที่อนุญาต
 ปลูกอาคารแล้ว หรืออนุญาตปลูกพิเศษ การกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าว
 จะกระทำโดยการรังวัดหรือวิธีอื่นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
 ในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการกำหนดเขตโดยการรังวัด ให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตปลูกซึ่งได้
 รับมอบหมายเป็นผู้นำรังวัดตามวัน เวลา และสถานที่ซึ่งพนักงาน
 เจ้าหน้าที่กำหนดเป็นหนังสือ

อธิบดีมีอำนาจสั่งยกค่าขออนุญาตปลูกอาคารแล้วหรือ
 ค่าขออนุญาตปลูกพิเศษเสียได้ เมื่อผู้ยื่นคำขอ

(๑) ขาดนัดในการนำรังวัดตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร
 (๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง
 สั่งในการดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อออกอนุญาตปลูกอาคารแล้วหรือ
 ค่าขออนุญาตปลูกพิเศษ หรือ

(๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติบทหนึ่งบทใด
 ในหมวด ๓ หรือหมวด ๔ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำเช่นนั้น"

"มาตรา ๓๕ อนุญาตปลูกพิเศษจะออกให้เขตเนื้อที่ซึ่งมีผู้ได้รับ
 อนุญาตปลูกอาคารแล้วแต่อาคารปลูกพิเศษ ประธานมัตตชั่วคราวหรือ
 ประธานมัตตอยู่แล้วมิได้"

"มาตรา ๓๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
 "มาตรา ๓๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

มาตรา ๔๐ ผู้ถืออำนาจบัตรพิเศษต้องลงมือสำรวจร่างกายใน
เก้าสิบวันนับแต่วันได้รับอำนาจบัตรพิเศษ และต้องรายงานผล
การดำเนินงานและการสำรวจให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ
เหมืองแร่ทราบทุกกรอบระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันได้รับอำนาจ
บัตรพิเศษนี้

มาตรา ๔๑ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนอำนาจบัตรพิเศษนั้น
เสียได้เมื่อผู้ถืออำนาจบัตรพิเศษไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคหก หรือ

มาตรา ๔๒ (ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖)

หมวด ๔
การทำเหมือง

"มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ใดทำเหมืองในที่ไม่กว่าที่ซึ่งทำเหมือง
นั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใดหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับประทานบัตรชั่วคราว
หรือประทานบัตร"

"มาตรา ๔๔ ผู้ใดประสงค์ขอประทานบัตร ให้ยื่นคำขอต่อ

- "มาตรา ๔๐" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
- "มาตรา ๔๑" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
- "มาตรา ๔๒" ยกเลิกโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
- "มาตรา ๔๓" แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
- มาตรา ๔๔ "วรรคสอง" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่พร้อมด้วยหลักฐานที่เชื่อถือ
ได้ว่าพบแร่หรือมีแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองอยู่ในเขตตำบลนั้น
และผู้ยื่นคำขอจะเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐในกรณีที่ได้
รับประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้

"การขอประทานบัตรจะขอได้เขตหนึ่งไม่เกินค่าชดเชยสามร้อยไร่
เว้นแต่การขอประทานบัตรทำเหมืองในทะเลและการขอประทานบัตรทำ
เหมืองใต้ดิน"

"มาตรา ๔๕ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเขตเหมืองแร่ให้แก่ผู้ขอ
ประทานบัตรสำหรับทำเหมืองใต้ดินได้ไม่เกินรายละหนึ่งหมื่นไร่ และสำหรับ
ทำเหมืองในทะเลได้ไม่เกินรายละห้าหมื่นไร่

ในกรณีเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะ
รัฐมนตรีจะกำหนดเขตเหมืองแร่ให้แก่ผู้ขอประทานบัตรสำหรับทำเหมืองใต้
ดิน หรือสำหรับทำเหมืองในทะเลเกินที่กำหนดในวรรคหนึ่งก็ได้

การกำหนดเขตเหมืองแร่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องอยู่
ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าการขอประทานบัตรนั้นเป็นผลจากการสำรวจแร่ตาม
อำนาจบัตรพิเศษซึ่งผู้ขอประทานบัตรได้สำรวจตามเงื่อนไขของ
อำนาจบัตรพิเศษดังกล่าวจนพบแหล่งแร่ภายในพื้นที่ที่สำรวจ รัฐมนตรีต้อง
กำหนดเขตเหมืองแร่ตามแหล่งแร่ และจำนวนพื้นที่ตามที่มีผู้ขอระบุไว้ใน
คำขอประทานบัตร

"มาตรา ๔๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕

(๒) ถ้าการขอประทานบัตรนั้นเป็นการยื่นนอกจาก (๑) ให้รัฐมนตรีกำหนดเขตเหมืองแร่ตามคำแนะนำของคณะกรรมการ

การขอประทานบัตรตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เป็นพิเศษตามที่เห็นสมควรให้ผู้ขอประทานบัตรปฏิบัติได้"

"มาตรา ๔๖ ในเขตเนื้อที่ซึ่งได้มีผู้ขอขญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรือขญาบัตรพิเศษ ผู้อื่นจะยื่นคำขอประทานบัตรมิได้ เว้นแต่ผู้อื่นนั้นเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดิน"

"มาตรา ๔๖/๑ เพื่อประโยชน์ในด้านความปลอดภัย ห้ามมิให้ออกประทานบัตรทำเหมืองหรือประทานบัตรทำเหมืองได้ในลักษณะที่ทำให้มีเขตเหมืองแร่ซ้อนกันในระดับความลึกที่ต่างกันไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน"

"มาตรา ๔๗ เมื่อได้รับคำขอประทานบัตรแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้อำนาจเขตพื้นที่ประทานบัตร การกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าวจะกระทำโดยการรังวัดหรือวิธีอื่นก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง"

ในกรณีที่มีการกำหนดเขตโดยการรังวัด ให้ยื่นคำขอหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้นำรังวัดตามวัน เวลา และสถานที่ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเป็นหนังสือ

"มาตรา ๔๖" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

"มาตรา ๔๖/๑" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๑๐

"มาตรา ๔๗" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

ข้อนี้มีอำนาจสั่งยกเลิกขออนุญาตประทานบัตรเสียได้เมื่อผู้ยื่นคำขอ

(๑) ขาดนัดในการนำรังวัดตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งในการดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อออกใบอนุญาต

(๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติบทหนึ่งบทใดในหมวด ๓ หรือหมวด ๔ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำเช่นนั้น หรือ

(๔) เมื่อปรากฏว่าแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองในเขตคำขอมิใช่เพียงพที่จะเปิดการทำเหมืองได้"

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์แก่การรังวัด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่และคนงานของพนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจเข้าไปในที่ดินของผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองในเวลากลางวันได้ แต่จะต้องแจ้งให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองทราบเสียก่อนและให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ตนมีอำนาจความสะดวกตามควรแก่กรณี

ในกรณีต้องสร้างหมุดหลักฐานแผนที่ในที่ดินของพนักงานเจ้าหน้าที่และคนงานของพนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจสร้างหมุดหลักฐานลงได้ตามความจำเป็น

ในการรังวัด เมื่อมีความจำเป็นและโดยสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่และคนงานของพนักงานเจ้าหน้าที่อำนาจที่จะขุดดิน ตัดต้นไม้หรือรอกกิ่งไม้ หรือกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งที่เกิดขวางต่อการรังวัดได้เท่าที่จำเป็นทั้งนี้ให้คำนึงถึงการที่จะให้เจ้าของได้รับความสะดวกเสียให้น้อยที่สุด

"มาตรา ๔๘/๑ ในกรณีขอประทานบัตรทำเหมืองได้ดิน หนักงานเจ้าหน้าที่ต้องสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่หรือหลักหมุดหมายเหตุ เหมืองแร่ให้ปรากฏชัดเจนบนผิวดิน โดยผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมือง ได้ดินเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย"

"มาตรา ๔๘ เมื่อได้กำหนดเขตแล้ว ให้เจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแจ้งประจำห้องที่ประกาศการขอประทานบัตรของผู้ยื่น คำขอ โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานเจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแจ้งประจำห้องที่ทำการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอและที่ ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งขอประทานบัตรแห่งหนึ่งฉบับเมื่อไม่มี ผู้โต้แย้งภายในยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรม แจ้งประจำห้องที่จะได้ดำเนินการสำหรับคำขอนั้นต่อไป"

"มาตรา ๕๐ ถ้าเขตพื้นที่ซึ่งขอประทานบัตรมิใช่เป็นที่วาง หิ้งหมุด ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ขอจะมี สิทธิทำเหมืองในเขตนั้นได้"

"มาตรา ๕๑ เมื่อได้กำหนดเขตแล้ว ถ้าผู้ยื่นคำขอประทานบัตร ประสงค์จะลงมือทำเหมืองก่อนได้รับประทานบัตร ให้ยื่นคำขอรับประทาน บัตรชั่วคราวต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแจ้งประจำห้องที่

"มาตรา ๔๘/๑" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๑๑
"มาตรา ๔๘" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖
"มาตรา ๕๐" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๑๒
"มาตรา ๕๑" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖

รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้ออกประทานบัตร ชั่วคราว

ประทานบัตรชั่วคราวให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก ในกรณีที่มี คำสั่งยกคำขอประทานบัตรตามมาตรา ๔๘ วรรคสาม ให้ประทานบัตร ชั่วคราวสิ้นสุดอายุนับแต่วันตั้งยกคำขอนั้น

ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวมีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบตาม พระราชบัญญัตินี้ เช่นเดียวกับผู้ถือประทานบัตร

การโอนประทานบัตรชั่วคราวจะกระทำมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่ ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวตายหรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถก็ให้ ทายาทหรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี เป็นผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวต่อไป และ ให้นำมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อมีการออกประทานบัตร ก็ให้ ออกประทานบัตรให้แก่ทายาทหรือให้แก่ผู้อนุบาลถือไว้แทนผู้ยื่นคำขอ"

มาตรา ๕๒ หลักหมายเขตเหมืองแร่ หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำไว้ในการรังวัดกำหนดเขตการทำเหมืองนั้น ถ้ามี การสูญหาย ผู้ถือประทานบัตรมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบสำหรับค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นใน การที่จะต้องมีกรรังวัดทำหลักหมายเขตเหมืองแร่หรือหมุดหลักฐานการ แผนที่ใหม่

"มาตรา ๕๓ รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่ง เพิกถอนประทานบัตรชั่วคราวได้ในกรณีที่มีเหตุที่จะเพิกถอนประทานบัตร ตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น

"มาตรา ๕๓" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖

เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายได้สั่งเพิกถอนประธาน
บัตรชั่วคราวรายได้แล้ว ให้คำขอประธานบัตรรายนั้นเป็นอันตกไป”
มาตรา ๕๔ รัฐมนตรีเป็นผู้ออกประธานบัตร
“ประธานบัตรให้มีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีนับแต่วันออก และในกรณี
ที่ผู้ขอประธานบัตรได้รับประธานบัตรชั่วคราวอยู่ก่อนแล้ว ให้นำอายุ
ประธานบัตรเริ่มต้นนับแต่วันออกประธานบัตรชั่วคราวฉบับแรก

ในกรณีที่ยอายุของประธานบัตรชั่วคราวรายได้ที่ได้ออกให้แล้วรวม
กันมากกว่ากำหนดอายุของประธานบัตรที่จะออกให้ ก็ให้งดการออก
ประธานบัตรรายนั้น”

ประธานบัตรใดได้กำหนดอายุไว้ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี เมื่อผู้ถือ
ประธานบัตรยื่นคำขอต่ออายุก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบ
ห้าต่อห้าพันหกงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่นที่ รัฐมนตรีจะต่ออายุ
ประธานบัตรให้อีกก็ได้ แต่เมื่อรวมกำหนดเวลาทั้งหมดต้องไม่เกินยี่สิบห้าปี

เมื่อผู้ถือประธานบัตรได้ยื่นคำขอต่ออายุตามความในวรรคสี่แล้ว
แม้ประธานบัตรจะสิ้นอายุแล้ว ก็ให้ผู้นั้นทำเหมือนต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ถือ
ประธานบัตร ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบห้าวันนับแต่วันประธานบัตรสิ้นอายุ
แต่ถ้าเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งการ
ปฏิเสขของรัฐมนตรีไม่ต่ออายุประธานบัตรให้ในระหว่างเวลานั้น ก็ให้ถือว่า
สิทธิในการทำเหมืองของผู้มีสิ้นสุดลงนับแต่วันรับแจ้งนั้น

มาตรา ๕๔ “วรรคสองและวรรคสาม” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

“มาตรา ๕๕ นอกจากค่าธรรมเนียมการออกประธานบัตรชั่วคราว
หรือประธานบัตร ให้ผู้ถือประธานบัตรชั่วคราวหรือผู้ถือประธานบัตร เสีย
ค่าธรรมเนียมเพื่อใช้ในการทำเหมืองทุกปีตามจำนวนเนื้อที่ตลอดเขต
เหมืองแร่ โดยต้องชำระล่วงหน้าแต่ละปี และต้องเสียเงินบำรุงพิเศษใน
อัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าภาคหลวงแร่ที่ผลิตได้จากประทานบัตร
ชั่วคราวหรือประธานบัตร ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมือง
แร่เก็บรักษาเงินบำรุงพิเศษดังกล่าวไว้เพื่อจัดสรรสำหรับใช้จ่ายในการ
ฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้ใช้ทำเหมืองแล้ว การป้องกันและปราบปรามการกระทำ
ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และการใช้จ่ายในการบำรุงท้องถิ่นใน
จังหวัดที่มีการทำเหมือง

อัตราการเสียเงินบำรุงพิเศษ หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการ
เรียกเก็บเงินบำรุงพิเศษรวมตลอดทั้งการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษ ให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๕๖ สิทธิตามประธานบัตรไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการ
บังคับคดี

มาตรา ๕๗ ผู้ถือประธานบัตรจะต้องทำเหมืองตามวิธีการทำ
เหมืองแผนผัง โครงการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกประทานบัตร
และถ้าจะมีการเพิ่มเติมชนิดของแร่ที่จะทำเหมืองหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการ
ทำเหมืองแผนผัง โครงการและเงื่อนไขดังกล่าว ผู้ถือประธานบัตรจะต้อง

“มาตรา ๕๖” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีก่อนจึงจะทำได้

"มาตรา ๕๔ การเตรียมการเพื่อการทำให้เมือง เช่น การปลูกสร้างอาคาร ขุดทางน้ำ ทำทำนบกหรือทำการขุดอย่างใดอย่างหนึ่งในเขตเหมืองแร่เพื่อประโยชน์แก่การทำเหมืองรวมถึงการก่อสร้างหรือติดตั้งเครื่องทุ่นแรงให้ถือว่าเป็นการทำเหมือง"

มาตรา ๕๕ การปลูกสร้างอาคารเกี่ยวกับการทำเหมือง การจัดตั้งสถานที่เพื่อการแร่หรือการเก็บน้ำขุ่นข้นหรือมูลดินทรายจะกระทำนอกเขตเหมืองแร่มิได้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ในกรณีนั้นเสมือนหนึ่งการใช้เนื้อที่ในการทำเหมือง

มาตรา ๖๐ ผู้ถือประทานบัตรต้องทำเหมืองโดยมีคนงานในการทำเหมือง และเวลาทำการดังนี้

(๑) ต้องมีคนงานทำการทุก ๆ ระยะเวลาสิบสองเดือน เมื่อเจ็ดสิบเป็นรายเดือนแล้ว ไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งคนต่อเนื้อที่สองไร่ เศษของสองไร่ให้นับเป็นสองไร่ แต่สำหรับกรณีที่มีการทำเหมืองใช้เครื่องกลทุ่นแรงให้คำนวณกำลังของเครื่องกลทุ่นแรงนั้นแทนคนงานที่ต้องมีตามเนื้อที่นั้นได้ โดยอัตราหนึ่งแรงม้าต่อแปดคน

"มาตรา ๕๔" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

มาตรา ๖๐ "วรรคท้าย" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

(๒) ต้องมีเวลาทำการรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันใน ทุก ๆ ระยะเวลาสิบสองเดือน

ในกรณีนี้ผู้ถือประทานบัตรคนเดียวกันต้องมีประทานบัตรหลายฉบับสำหรับประทานบัตรที่มีเขตติดต่อกัน ให้ถือเป็นเหมืองเดียวกันในการมี คนงานทำการและเวลาทำการดังเงื่อนไขที่กล่าวข้างต้น

ผู้ถือประทานบัตรหลายคนที่เขตเหมืองแร่นั้นติดต่อกันอาจร่วมโครงการทำเหมืองเป็นเหมืองเดียวกันได้ โดยยื่นคำขอและรับใบอนุญาต จากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ในกรณีนี้ให้ใช้เกณฑ์มี คนงานทำการและเวลาทำการเสมือนเป็นเหมืองเดียวกันดังกล่าวข้างต้น

"ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ถือประทานบัตรในระยะเวลา หนึ่งปีแรกนับแต่วันได้รับประทานบัตร หากได้รับการยกเว้นตาม หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

"มาตรา ๖๑ ถ้าผู้ถือประทานบัตรไม่สามารถทำเหมืองตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๖๐ เนื่องจากมีเหตุขัดข้องอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง ก็ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตหยุดการทำเหมืองตลอด ทั้งเขตหรือบางส่วนของเขตเหมืองแร่ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำท้องที่ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ที่จะออก ใบอนุญาตหยุดการทำเหมืองให้ผู้ถือประทานบัตรได้คราวละไม่เกินหนึ่งปี"

มาตรา ๖๒ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใกล้ทางหลวง

"มาตรา ๖๑" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

เพื่อเก็บซึ่งในเขตเหมืองแร่หรือของผู้ถือประทานบัตรรายอื่นได้ เมื่อเขตที่จะเก็บ
 ชั่งน้ำหนักขึ้นหรือมูลดินทรายนั้นเป็นที่ซึ่งชุดเอาแร่แล้ว หรือเป็นที่ซึ่งไม่มีแร่
 พอทำเหมือง แต่ก็ได้ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นเพราะการนั้น ผู้ถือ
 ประทานบัตรซึ่งได้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้ค่าทดแทน
 ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่
 แทนผู้ถือประทานบัตรรายที่ถูกใช้เนื้อที่สำหรับเนื้อที่ที่ใช้เก็บซึ่งน้ำหนักขึ้น
 หรือมูลดินทรายนั้น

มาตรา ๖๗ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรปล่อยน้ำหนักขึ้นหรือมูล
 ดินทรายอันเกิดจากการทำเหมืองออกนอกเขตเหมืองแร่ เว้นแต่ที่นั้นจะมี
 ความชุ่มชื้นหรือมูลดินทรายไม่เกิดอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีจำเป็น รัฐมนตรีมีอำนาจออกใบอนุญาต ยกเว้นการบังคับ
 ตามวรรคหนึ่งได้ โดยกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๖๘ น้ำหนักขึ้นหรือมูลดินทรายที่ผู้ถือประทานบัตรปล่อย
 ออกนอกเขตเหมืองแร่ แม้ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ แล้วก็ตาม ผู้ถือประทาน
 บัตรจะต้องจัดการป้องกันมิให้น้ำหนักขึ้นหรือมูลดินทรายนั้นไปทำให้ทางน้ำ
 สาธารณะตื้นเขินหรือเสื่อมประโยชน์แก่การใช้ทางน้ำนั้น

ในกรณีจำเป็น รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดทางน้ำสาธารณะ
 เพื่อให้ผู้ถือประทานบัตรรายหนึ่งหรือหลายรายใช้เป็นที่สุดสำหรับปล่อยถ้าย
 น้ำหนักขึ้นหรือมูลดินทราย โดยกำหนดให้ผู้ถือประทานบัตรเสียค่าตอบแทน
 เพื่อคุ้มครองบำรุงรักษา และชดใช้ความเสียหาย และกำหนดเงื่อนไขตามที่
 เห็นสมควร

หรือทางน้ำสาธารณะภายในระยะห้าสิบลเมตร เว้นแต่ประทานบัตรกำหนด
 ไว้ให้ทำได้ หรือได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ
 ท้องที่ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๖๓ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรปิดกั้น ทำลาย หรือ
 กระทำด้วยประการใดให้เป็นการเชื่อมโยงกันแก่ทางหลวงหรือช่องทางน้ำ
 สาธารณะ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่

ประจำท้องที่และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น
 มาตรา ๖๔ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรทคหน้าหรือชักน้ำจากทาง
 น้ำสาธารณะไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือภายนอกเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับ
 ใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ และต้อง

ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น
 คำขอรับใบอนุญาตทคหน้าหรือชักน้ำจากทางน้ำสาธารณะให้
 แสดงแผนและวิธีการที่จะทคหน้าหรือชักน้ำโดยละเอียด

มาตรา ๖๕ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่มี
 อำนาจออกใบอนุญาตให้ผู้ถือประทานบัตรในเขตเหมืองแร่รายหนึ่งทำทาง
 ไม้ว่าจะเป็นทางบก ทางน้ำหรือทางถ้ำน้ำหนักขึ้นหรือมูลดินทรายผ่านเขต
 เหมืองแร่ของผู้ถือประทานบัตรรายอื่นได้ แต่ก็ได้ก่อความเสียหายให้เกิด
 ขึ้นเพราะการนั้นผู้ถือประทานบัตรซึ่งได้รับ ใบอนุญาตดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้
 ค่าทดแทน

มาตรา ๖๖ ในกรณีจำเป็น รัฐมนตรีมีอำนาจออกใบอนุญาตให้
 ผู้ถือประทานบัตรในเขตเหมืองแร่อยุ่ปล่อยน้ำหนักขึ้นหรือมูลดินทราย

มาตรา ๖๙ ในการทำเหมืองหรือแร่ ห้ามมิให้ผู้ถือใบอนุญาตกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน

มาตรา ๗๐ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเขตเหมืองแร่เพื่อตรวจการทำเหมืองได้ตลอดเวลา ให้ผู้ครอบครองเขตเหมืองแร่มีอำนาจอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้ถือใบอนุญาตให้จัดการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากการทำเหมืองหรือแร่ได้

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่น เห็นว่าการทำเหมืองหรือแร่จะเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้ถือใบอนุญาต ให้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขวิธีการทำเหมืองหรือแร่ตามที่เห็นว่าเป็นเพื่อป้องกันอันตรายนั้นได้ และมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้หยุดการทำเหมืองหรือแร่แต่ครั้งเดียวทั้งสิ้น หรือส่วนหนึ่งส่วนใดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗๒ บรรดาขุม หินถม หรือปล่อง ที่ไม่ได้ใช้ในการทำเหมืองแล้ว ให้ผู้ถือใบอนุญาตจัดการหรือทำที่ดินให้เป็นตามเดิมเสียทุกแห่ง ไม่ว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุแล้วหรือไม่ เว้นแต่ประทานบัตรได้กำหนดเป็นอย่างอื่น หรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่นจะสั่งเป็นหนังสือกำหนดเป็นอย่างอื่นด้วยความเห็นชอบของอธิบดี

ในกรณีที่ไม่ได้มีการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ถือประทานบัตรนั้นจัดการถม

หรือทำที่ดินให้เป็นตามเดิม ผู้ถือประทานบัตรต้องปฏิบัติให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๗๓ ผู้ถือประทานบัตรมีสิทธิในเขตเหมืองแร่ เฉพาะแต่ (๑) ทำเหมืองและขายแร่ที่ระบุในประทานบัตร ส่วนแร่อื่นซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการทำงานเหมืองนั้น ผู้ถือประทานบัตรจะขายได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

(๒) ปลุกสร้างอาคารหรือกระทำการอื่นเกี่ยวกับการทำงานเหมืองรวมทั้งการแต่งแร่หรือการเก็บขังน้ำขุ่นหรือมูลดินทราย

(๓) ใช้ที่ดินในเขตเหมืองแร่ ที่ขุดเอาแร่แล้วหรือที่มีแร่ในสมบูรณ์พอที่จะเปิดการทำเหมือง เพื่อเกษตรกรรมในระหว่างอายุประทานบัตร แต่ทั้งนี้เมื่อสิ้นอายุประทานบัตรแล้วมิให้ถือว่าเป็นการได้มาซึ่งสิทธิครอบครอง

(๔) นำค้ำขึ้นสู่ศาลในกรณีที่มีผู้โต้แย้งหรือขัดขวางสิทธิในการทำเหมือง

"ความใน (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับกับผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองที่ดิน เว้นแต่เป็นการกระทำในเขตพื้นที่ที่ตนมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง"

มาตรา ๗๔ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรนำหรือยอมให้ผู้อื่นนำมูลแร่ตลอดจนมูลดินทราย ออกจากเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่น และต้องปฏิบัติตาม

มาตรา ๗๓ "วรรคสอง" แก้โดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๓๓

ตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

"มาตรา ๗๕ ประทานบัตรให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ถือบัตรประทานบัตร และให้คุ้มครองเจ้าของบัตรด้วย"

มาตรา ๗๖ ห้ามมิให้ผู้ถือบัตรประทานบัตรยอมให้ผู้อื่นรับช่วงการท่าเหมืองไม่ว่าเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมาย

"หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตรับช่วง การท่าเหมืองแร่และเลิกรับช่วงการท่าเหมือง ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง"

มาตรา ๗๗ เมื่อผู้ถือบัตรประทานบัตรประสงค์จะให้ผู้อื่นรับช่วงการ ท่าเหมือง ให้นยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่ ระบุบุคคลผู้รับช่วงการท่าเหมืองในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ภายในอายุ ของประทานบัตรและส่วนของเขตเหมืองแร่ที่จะให้รับช่วงการท่าเหมือง

รัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้ออกไปอนุญาตให้มีการ รับช่วงการท่าเหมืองได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร และในการนี้ จะ กำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้ ผู้ถือประทานบัตรที่ได้ให้ผู้อื่น รับ ช่วงการท่าเหมืองดังกล่าวในวรรคหนึ่ง คงมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ตาม กฎหมาย และให้ผู้รับช่วงการท่าเหมืองนั้นมีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบ ตาม กฎหมายเสมือนเป็นผู้ถือประทานบัตรด้วย

"มาตรา ๗๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๗๖ "วรรคสอง" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๗๘ ผู้ถือประทานบัตรผู้ใดประสงค์จะโอนประทานบัตร ให้แก่ผู้อื่น ให้ผู้ถือประทานบัตรและผู้จะรับโอนยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่เพื่อเสนอตามลำดับไปยังรัฐมนตรีเมื่อ รัฐมนตรีได้สั่งอนุญาตให้โอนได้ และเมื่อผู้ถือประทานบัตรได้ชำระหนี้สิน ตามพระราชบัญญัตินี้ ที่ค้างชำระแก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ ห้องที่แล้ว จึงจะทำการโอนประทานบัตรนั้นได้

มาตรา ๗๙ ในการโอนประทานบัตร ให้ผู้ถือประทานบัตรและ ผู้จะรับโอน หรือตัวแทนผู้รับมอบอำนาจนำประทานบัตรและเอกสาร เกี่ยวกับการทำเหมืองมาจดทะเบียนการโอนต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำห้องที่

มาตรา ๘๐ ในการโอนประทานบัตร นอกจากจะต้องเสีย ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอโอน และค่าธรรมเนียมการโอนแล้ว ผู้โอนจะ ต้องเสียค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองที่ตนพึงได้รับอีก ด้วย

ค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง ให้เรียกเก็บ เฉพาะแต่ในส่วนที่เป็นค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองตามประทานบัตร โดยไม่รวมถึงค่าตอบแทนการโอนทรัพย์สินอื่น

ในกรณีที่ผู้โอนแจ้งว่าไม่มีค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง หรือ ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำห้องที่เห็นว่าค่าตอบแทน การโอนสิทธิทำเหมืองที่แจ้งต่ำกว่าที่ควรให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำห้องที่ประเมินค่าสิทธิทำเหมือง ที่จะโอนตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดี กำหนดและให้นำจำนวนเงินค่าสิทธิทำเหมืองตามที่ประเมินนั้นมา

คำนำวนเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิ์ทำเหมืองตามที่
ประเมิณนั้น

การโอนประทานบัตรอันเป็นการให้โดยเสนหาแก่บิดา มารดา
สามี ภริยา หรือผู้สืบสันดานของผู้โอนเอง ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใน
ค่าตอบแทนการโอนสิทธิ์ทำเหมือง

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่อยู่ประทานบัตรตาย ให้ทายาทยื่นคำขอ
ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เพื่อรับโอนประทานบัตร
โดยการทอดทายในแก่สืบวันนับแต่วันที่อยู่ประทานบัตรตายมิฉะนั้นให้
ถือว่าประทานบัตรนั้นสิ้นอายุเมื่อครบเก้าสิบวันนั้น

การโอนประทานบัตรโดยการทอดทาย ผู้รับโอนไม่ต้องเสีย
ค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิ์ทำเหมือง

ในกรณีที่ทายาทของอยู่ประทานบัตรยื่นคำขอรับโอนประทาน
บัตรโดยการทอดทายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ก็ให้
ผู้นั้นทำเหมืองต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ถือประทานบัตร แต่ถ้ารัฐมนตรี
พิจารณาเห็นว่าทายาทผู้นั้นไม่สมควรจะเป็นผู้รับโอนประทานบัตร รัฐมนตรี
จะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้รับโอนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าประทานบัตรนั้น
สิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้นจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ
ท้องที่

ในกรณีที่อยู่ประทานบัตรถูกศาลสั่งให้เป็นไร้ความสามารถ ให้
นำความในศาลวรรคก่อนมาบังคับกับแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่อยู่ประทานบัตรซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถูก
ศาลพิพากษาให้ล้มละลาย ประธานบัตรนั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่อยู่ประทานบัตรเป็นนิติบุคคลและสภาพ
นิติบุคคลสิ้นสุดลง ประธานบัตรนั้น เป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๔๔ ผู้ถือประทานบัตรอาจเวนคืนประทานบัตรได้โดยยื่น
คำขอและมอบประทานบัตรต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ
ท้องที่ ในกรณีเช่นนี้ให้ประธานบัตรนั้นสิ้นอายุเมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อย
แปดสิบวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ได้รับ
คำขอเวนคืน ประธานบัตรนั้น เว้นแต่ผู้ถือประทานบัตรกับเจ้าพนักงาน
อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จะตกลงกันให้สิ้นอายุในระยะเวลา
น้อยกว่านั้น

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่อยู่ประทานบัตรไปเสียจากผู้มีอำนาจ หรือ
ถิ่นที่อยู่และเจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ไม่อาจ
ติดต่อถึงได้ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๔๖ ผู้ถือประทานบัตรใดไม่ชำระหนี้เงินซึ่งต้องชำระตาม
พระราชบัญญัตินี้ เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ได้บอก
กล่าวเป็นหนังสือให้ชำระแล้ว และไม่ชำระภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรับคำ
บอกกล่าว รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่อยู่รัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนประทานบัตรใด
ประธานบัตรนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้นจากเจ้าพนักงาน
อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

มาตรา ๔๘ เมื่อประธานบัตรได้สิ้นอายุ ให้ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษา เว้นแต่ในกรณีที่อยู่ประทานบัตรยื่นคำขอต่ออายุ และยังมีได้มี
การปฏิญะของรัฐมนตรีตามมาตรา ๕๔

"หมวด ๔/๑
การทำเหมืองไต้ดิน

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๔๘/๑ ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัติ
นี้มาใช้บังคับกับการทำเหมืองไต้ดินเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติใน
หมวดนี้

มาตรา ๔๘/๒ การทำเหมืองไต้ดินต้องทำในระดับความลึก
ที่ปลอดภัย โดยพิจารณาจากโครงสร้างทางธรณีวิทยารวมทั้งวิธีการ
ทำเหมืองตามหลักวิศวกรรมเหมืองแร่ในแต่ละพื้นที่และความปลอดภัยของ
สิ่งมีชีวิต

มาตรา ๔๘/๓ การทำเหมืองไต้ดินผ่านไต้ดินของที่ดินใดที่มีไซท์
ว่าง หากอยู่ในระดับความลึกจากผิวดินไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร ผู้ยื่นคำขอ
ประทานบัตรต้องแสดงหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ขอจะมีสิทธิ
ทำเหมืองในเขตที่ดินนั้นได้

มาตรา ๔๘/๔ เขตเหมืองแร่ตามประทานบัตรทำเหมืองไต้ดิน
ต้องไม่รุกล้ำเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ในกรณีที่พบว่าการทำเหมืองไต้ดินบริเวณใดในเขตเหมืองแร่ จะ
ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสำคัญโดยมีอาจแก้ไขหรือฟื้นฟู

"หมวด ๔/๑ (มาตรา ๔๘/๑ ถึงมาตรา ๔๘/๑๓)" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ปร. (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ.๒๕๕๕ มาตรา ๑๕

ได้ ให้รัฐมนตรีกำหนดเป็นเงื่อนไขในประทานบัตรมิให้ทำเหมืองไต้ดินใน
บริเวณนั้น

มาตรา ๔๘/๕ การออกประทานบัตรทำเหมืองไต้ดินจะต้องอยู่
ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

- (๑) ผู้ขอประทานเสนอคำขอโดยถูกต้องตามเงื่อนไขในมาตรา ๔๘/๖
- (๒) รัฐมนตรีได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเห็นตามมาตรา ๔๘/๗ วรรคหนึ่ง โดยถูกต้อง
- (๓) รัฐมนตรีได้กำหนดเงื่อนไขในประทานบัตรตามมาตรา ๔๘/๗ วรรคสอง โดยถูกต้อง

ส่วนที่ ๒

การกำหนดเงื่อนไขในประทานบัตรทำเหมืองไต้ดิน

มาตรา ๔๘/๖ คำขอประทานบัตรทำเหมืองไต้ดิน ต้องประกอบด้วย
รายละเอียดการทำเหมือง แผนผัง โครงการที่ครบถ้วน ตาม
หลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดในประกาศกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้อง
ประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลโดยสังเขปแสดงความเป็นลักษณะการทางเทคนิค
ตามมาตรา ๔๘/๒
- (๒) แผนที่แสดงเขตเหมืองแร่โดยสังเขป พร้อมข้อมูลประเมินผล
กระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณา
ตามมาตรา ๔๘/๕ วรรคสอง

(๓) ข้อมูลทางเทคนิคในวิธีการทำเหมืองและแต่งแร่โดยสังเขป ทั้งทางเลือกทางวิศวกรรมเหมืองแร่ที่มีอยู่โดยทั่วไป และทางเลือกที่ผู้ขออนุญาตเห็นสมควรจะนำมาใช้พร้อมเหตุผลของทางเลือกดังกล่าว

(๔) ข้อมูล แผนผัง ขั้นตอน วิธีการในการทำเหมือง การแต่งแร่ และการฟื้นฟูพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองได้ดินโดยสังเขป ที่แสดงถึงมาตรการในการลดผลกระทบ หรือรักษาไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่อาจกระทบต่อการดำรงอยู่ของธรรมชาติ และชุมชน

(๕) ข้อเสนอเพื่อการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำเหมืองได้ดินของตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๘/๙ (๒) ที่ระบุถึงจำนวนกองทุนสนับสนุน และระเบียบการตรวจสอบการทำเหมืองที่ผู้ขอประทานบัตรจะเสนอให้ผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองได้เข้าร่วมตรวจสอบการทำเหมืองตามที่จะระบุไว้ในมาตรา ๘๘/๑๑

(๖) เส้นทางขนส่ง และแหล่งน้ำที่จะใช้ในโครงการ ทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะพัฒนาขึ้นพร้อมรายละเอียดการใช้สอยตลอดโครงการ ที่เพียงพอจะประเมินให้เห็นได้ว่าการทำเหมืองได้ดินในโครงการจะไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ของชุมชนและธรรมชาติ

(๗) ข้อเสนอเขาประกันภัยความรับผิดชอบ มาตรา ๘๘/๑๓ ที่ระบุถึงวงเงินและระยะเวลาเขาประกันไว้โดยชัดเจน

มาตรา ๘๘/๗ เมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของผู้ขอประทานบัตรทำเหมืองได้ดินได้ได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้รัฐมนตรี

ประมวลข้อมูลต่อไปนี้ เข้าสู่อะบบการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบราชการที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการกำหนดเงื่อนไขจำเป็นในประธานบัตรต่อไป

(๑) ข้อมูลโครงการที่ยื่นประกอบคำขอประทานบัตร ตามมาตรา ๘๘/๖

(๒) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบกับความเห็นของผู้จรรยาบรรณ

เมื่อกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสิ้นสุดลงและได้รับรายงานจากคณะกรรมการรับฟังแล้ว ให้รัฐมนตรีพิจารณาว่างานนั้นแล้ว วิจารณ์กำหนดเงื่อนไขประธานบัตรไว้ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) เงื่อนไขประธานบัตรต้องครอบคลุมโครงการ อย่างน้อยในทุกการยกย่องตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงที่ออกประกาศตามมาตรา ๘๘/๖

(๒) ในกรณีที่ปรากฏความแตกต่างของข้อมูลหรือความคิดเห็นในการรับฟังความคิดเห็นที่จัดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยให้เป็นที่ยุติ แต่หากพบว่ารายงานหรือข้อมูลในปัญหาโดยยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ หรือการจัดรับฟังไม่ถูกต้องหรือผิดพลาดในสาระสำคัญก็ให้สั่งการแก้ไขแล้วแต่กรณี เพื่อวินิจฉัยให้เป็นที่ยุติต่อไป

(๓) นอกจากคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีตาม (๑) แล้ว เงื่อนไขประธานบัตรต้องครอบคลุมถึงรายละเอียดในโครงการทั้งหมด ที่ผู้ขอ

ประธานบัตรได้เสนอไว้ในรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมรายงาน
ประกอบคำขอประทานบัตรตามมาตรา ๘๘/๖ และให้รวมถึงเงื่อนไขหรือ
มาตรการเพิ่มเติมในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วย

มาตรา ๘๘/๕ การแก้ไขเงื่อนไขในประทานบัตรทำเหมืองได้ดิน
ที่กำหนดขึ้นตามมาตรา ๘๘/๗ ให้นำบทบัญญัติในส่วนนี้มาใช้บังคับโดย
อนุโลม โดยให้ถือการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำให้
เหมืองตามมาตรา ๘๘/๑๑ วรรคหนึ่ง เป็นการรับฟังความคิดเห็นของผู้มี
ส่วนได้เสียโดยทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๘/๗ วรรคหนึ่ง

ส่วนที่ ๓
สิทธิมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

มาตรา ๘๘/๙ เมื่อผู้ประสงค์จะขอประทานบัตรทำเหมืองได้ดิน
รายได้ เห็นสมควรให้มีการปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อพัฒนา
โครงการทำเหมืองได้ดินของตน ให้ยื่นคำขอต่ออธิบดีเพื่อแต่งตั้งคณะ
กรรมการรับไปดำเนินการจัดประชุมปรึกษาตามขั้นตอนที่กำหนดใน
ประกาศกระทรวงโดยค่าใช้จ่ายของผู้ขอ

ประกาศกระทรวงตามวรรคหนึ่งให้ระบุถึงกฎเกณฑ์และขั้นตอน
ต่อไปนี้
(๑) ความสมบูรณ์ของรายงานเบื้องต้นที่จะนำเสนอเข้าสู่การปรึกษา
จะต้องประกอบด้วยข้อมูลอันจำเป็นและประเด็นปัญหาโดยชัดเจน

(๒) หลักเกณฑ์รับรองกลุ่มหรือองค์กรอื่นที่เกิดจากการร่วมตัวของ
ผู้มีส่วนได้เสียและการได้มาซึ่งตัวแทนที่จะเข้าร่วมปรึกษา ที่ครอบคลุมทั้งกลุ่ม
กำนันผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มผู้บริหาร และสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น กลุ่มผู้มีสิทธิในที่ดินหรืออยู่อาศัยในเขตเหมืองแร่

(๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการจัดการประชุมปรึกษา
เบื้องต้นซึ่งจะต้องมีตัวแทนราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง และสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐร่วมอยู่ด้วย

(๔) ขั้นตอนการประชุมปรึกษา รวมทั้งการประกาศเชิญโดย
ทั่วไปให้ผู้มีส่วนได้เสียส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม การลงทะเบียนเข้าร่วม
ประชุม และระยะเวลาล่วงหน้าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา
๘๘/๙ (๒) ศึกษาข้อมูลตามสมควร

มาตรา ๘๘/๑๐ เมื่อต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตาม
มาตรา ๘๘/๗ วรรคหนึ่ง ครังใด ให้อธิบดีจัดตั้งกองทุนขึ้นสนับสนุน
โครงการศึกษารวิจัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในโครงการทำเหมืองได้ดินตาม
มาตรา ๘๘/๙ (๒) โดยมีแหล่งเงินทุนมาจาก

- (๑) ค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากผู้ขอประทานบัตรตามอัตราที่
กำหนดในประกาศกระทรวง
 - (๒) เงินอุดหนุนจากกองทุนต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน
- อัตราค่าใช้จ่ายตาม (๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการ
เสนอและรับรองโครงการและระเบียบการรับและจ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

ในพื้นทีนั้น ผู้เสียหายยอมเรียกให้ผู้ถืออำนาจบริหารทำเหมืองใต้ดินรับ
ภาระทำและจัดการแก้ไขตามที่จำเป็นเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันอาจเกิด
ขึ้นได้

(๑) การทำเหมืองใต้ดินในระดับความลึกจากผิวดินน้อยกว่าที่
กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน และไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร
(๒) การทำเหมืองใต้ดินไม่ว่าในระดับความลึกใด ที่มีวิธีการ
ทำเหมืองตามหลักวิศวกรรมเหมืองแร่เพื่อประกันความมั่นคงของชั้นดิน ไม่
เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน

มาตรา ๘๘/๑๓ ในกรณีที่ดินบริเวณใดในเขตเหมืองแร่ของ
ประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินหลุดร่วง จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่
บุคคล หรือยี่สิบ หรือสิ่งแวดล้อม ให้นำหลักความรับผิดชอบไปนำมาใช้
บังคับกับความเสียหายทั้งปวงที่เกิดขึ้น

(๑) ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า การหลุดร่วงของพื้นดินนั้นเกิดขึ้นจาก
การทำเหมืองใต้ดิน

(๒) หากเป็นที่ยุติว่าการทำเหมืองใต้ดินเป็นต้นเหตุแห่งการ
หลุดร่วงของพื้นทีนั้น ให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินและหน่วยงาน
ของรัฐผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบการทำเหมืองร่วมกันรับผิดชอบผู้เสียหาย
ในทุกกรณี และหากหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้ขาดใจค่าเสียหายให้แก่
ผู้เสียหายแล้ว ให้ใช้สิทธิไล่เบี้ยต่อผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินได้"

มาตรา ๘๘/๑๑ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ออกประทานบัตร
ทำเหมืองใต้ดินรายใดให้อธิบดีเรียกประชุมตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียตาม
มาตรา ๘๘/๙ (๒) เพื่อตกลงกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิตรวจสอบสวนการ
ทำเหมืองตามระเบียบที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตร

ให้ผู้ถือประทานบัตรจัดสรรเงินกองทุนสมทบการจ้างผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อช่วยเหลือผู้มีสิทธิตรวจสอบสวน เป็นอัตราตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไข
ประทานบัตร ภายในสามสิบวันนับแต่ได้ผู้มีสิทธิตรวจสอบสวนวรรคหนึ่ง
เมื่อได้รับแจ้งสัญญาและรายละเอียดการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจาก
ผู้มีสิทธิตรวจสอบสวนแล้วให้อธิบดีจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้เชี่ยวชาญได้

ต่อเมื่อได้รับคำรับรองในรายงานจากผู้มีสิทธิตรวจสอบสวนแล้ว
คณะกรรมการทำงานของผู้มีสิทธิตรวจสอบสวน เงื่อนไขและวิธีการ
เพิกถอนผู้มีสิทธิตรวจสอบที่ประพฤติมิชอบโดยที่ประชุมตัวแทนผู้มีส่วนได้
เสียตามมาตรา ๘๘/๙ (๒) การเก็บรักษากองทุน คุณสมบัติมาตรฐาน
ของผู้เชี่ยวชาญ ลักษณะสัญญาว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ และระเบียบการ
เบิกจ่ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

ส่วนที่ ๔
การคุ้มครองสิทธิในอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๘๘/๑๒ การทำเหมืองใต้ดินบริเวณใดในเขตเหมืองแร่
ในลักษณะดังต่อไปนี้ถือเป็นการทำให้เสียหายซึ่งสิทธิในอสังหาริมทรัพย์

หมวด ๕
การขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่

มาตรา ๘๘ ห้ามมิให้ผู้ขุดหาแร่รายย่อยหรือร่อนแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่

มาตรา ๘๙ ผู้ใดประสงค์จะขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ ให้ยื่นคำขออนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบขุดหาแร่ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณาออกใบอนุญาต

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยหรือใบอนุญาตร่อนแร่ และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้

ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ ให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปี

มาตรา ๙๐ หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

“หมวด ๕ ทวิ
การขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน

“มาตรา ๙๑ ทวิ ห้ามมิให้ผู้ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินลึกกว่า

หมวด ๕ ทวิ มาตรา ๙๑ ทวิ เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๔

ระดับที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน

เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยส่วนตัวของประชาชนในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดระดับความลึกของการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินให้ลึกกว่าระดับที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ โดยต้องระบุเขตท้องที่และระดับความลึกให้ชัดเจนและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ภายใต้บังคับมาตรา ๙๑ ตริ ผู้ใดประสงค์จะขุดหาแร่รายย่อยหรือขุดหาแร่ประจำท้องที่หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ในการอนุญาต ผู้ออกใบอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้และให้ใบอนุญาตดังกล่าวมีอายุไม่เกินสามปีนับแต่วันออก

มาตรา ๙๑ ตริ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้มีการขุดตัวของดินและในการป้องกันมิให้มีผลกระทบทางสภาวะสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดท้องที่ใดท้องที่หนึ่งเป็นเขตควบคุมการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน หรือรวมทั้งกำหนดระดับความลึกขั้นต่ำที่จะมีการอนุญาตให้ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ในเขตควบคุมดังกล่าว นอกเหนือไปจากระดับความลึกตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๑ ทวิ ได้

การกำหนด การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเขตควบคุมการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน และการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงระดับความลึกขั้นต่ำที่

ประกาศกำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินในเขตควบคุมการชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอต่ออธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และให้อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินในเขตควบคุมดังกล่าว ในการอนุญาตผู้ออกไปอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้ และให้ใบอนุญาตดังกล่าวมีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ยออก

มาตรา ๙๑ จัตวา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเขตที่ได้รับอนุญาตให้ชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินได้ตลอดเวลาเพื่อตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต และให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ครอบครองเขตที่ได้รับอนุญาตให้ชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินนั้นอำนวยความสะดวกแก่การแก่กรณีในการนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ครอบครองให้จัดการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นได้

มาตรา ๙๑ เบญจ ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเห็นว่า การดำเนินการของผู้รับใบอนุญาต อาจเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมและผู้รับจ้างท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง แก้ไขหรือหยุดการกระทำนั้นได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายนั้น

มาตรา ๙๑ ฉ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ คณะกรรมการมาใช้บังคับกับการชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตามหมวดนี้ โดยให้ถือเสมือนหนึ่งว่าใบอนุญาตชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินเป็นประทานบัตร

มิให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ถึงหมวด ๑๑ มาใช้บังคับกับการชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน น้ำเกลือใต้ดินและเกลือที่ได้มาจากน้ำเกลือใต้ดินตามหมวดนี้

มาตรา ๙๑ สัตต คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ จำนวนเนื้อที่ของแต่ละคำขอ หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน การออกใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาตชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙๑ อดฐ ผู้รับใบอนุญาตชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินต้องชำระค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิที่ดินจากค่าภาคหลวงแรกก่อนที่จะขนน้ำเกลือใต้ดินหรือเกลือที่ได้มาจากน้ำเกลือใต้ดินออกจากเขตที่ได้รับอนุญาตให้ชุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตวันแต่จะเป็นการขนไปยังสถานที่ที่รับใบอนุญาตตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือสถานที่ที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมและผู้รับจ้างท้องถิ่นได้อนุญาตในภายหลังแต่ต้องวางเงินประกันหรือจัดให้ธนาคารเป็นผู้ค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมและผู้รับจ้างท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายกำหนด

ในกรณีที่มีการซื้อขายน้ำเกลือใต้ดินหรือเกลือที่ได้มาจากน้ำเกลือใต้ดินที่ตกเป็นของแผ่นดินแต่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแก่ผู้ซื้อต้องชำระค่าภาคหลวงแก่ผู้รับน้ำเกลือใต้ดินหรือเกลือที่ได้มาจากน้ำเกลือใต้ดินดังกล่าวในขณะที่ยซื้อ

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่
 ถ้าผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่นอกสถานที่ผู้ใดประสงค์จะให้ผู้อื่นรับซื้อ
 แร่อกสถานที่ให้แก่ตน จะต้องระบุชื่อผู้รับซื้อแร่เห็นเพื่อขอรับใบอนุญาตซื้อ
 แร่อกสถานที่ด้วย

การขอและการออกใบอนุญาตซื้อแร่นอกสถานที่ให้นำมาตรา
 ๙๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ใบอนุญาตซื้อแร่อกสถานที่ให้สิ้นอายุพร้อมกับใบอนุญาตซื้อแร่
 มาตรา ๙๕ ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ต้องแสดงใบอนุญาตนั้นไว้เมื่อ
 เปิดเผย ณ สถานที่ระบุในใบอนุญาตซื้อแร่ และในกรณีที่ได้รับใบอนุญาต
 ซื้อแร่อกสถานที่ต้องแต่งรายการชื่อผู้ระบุให้รับซื้อแร่อกสถานที่ให้แก่ตน
 ถ้ามีไว้ในที่ที่แสดงใบอนุญาตซื้อแร่ด้วย
 ผู้ซื้อแร่อกสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตซื้อแร่ต้องมีใบอนุญาตซื้อ
 แร่อกสถานที่ติดตัวไปด้วยในขณะซื้อแร่

มาตรา ๙๖ ใบอนุญาตซื้อแร่จะโอนกันมิได้
 มาตรา ๙๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ตาย ถ้าทายาทหรือ
 ผู้จัดการมรดกประสงค์จะซื้อแร่ต่อไปตามใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอซื้อแร่ตาม
 ใบอนุญาตของผู้ตาย ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันผู้รับใบอนุญาต
 ตาย พร้อมกับแสดงสิทธิในการรับมรดกหรือจัดการมรดกนั้น
 เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่ มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้ยื่น
 คำขอซื้อแร่ต่อไปตามใบอนุญาตนั้นได้

ในกรณีที่ทายาทหรือผู้จัดการมรดกได้ยื่นคำขอซื้อแร่ตาม

หมวด ๖
 การข้อยแร่ และการเก็บแร่

"มาตรา ๙๒ ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อแร่เพื่อประกอบธุรกิจ เว้นแต่จะได้
 รับใบอนุญาตซื้อแร่จาก

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่
 ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่
 (๑) การซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย
 (๒) การซื้อโลหะที่ได้จากโลหกรรม
 (๓) การซื้อแร่ตามชนิดและสภาพของแร่ที่แสดงจนสามารถนำไป
 ผสมกับวัตถุอื่น หรือนำไปประกอบกิจการสำเร็จรูปได้ ตามที่อธิบดีกำหนด
 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา"

มาตรา ๙๓ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตซื้อแร่ ให้ยื่นคำขอ
 ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่ ที่ผู้ขอจะตั้งสถานที่ซื้อแร่
 เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่ เป็นผู้ออก
 ใบอนุญาตซื้อแร่ ในการนี้ให้กำหนดสถานที่ซื้อแร่ และจะกำหนดเงื่อนไขใด
 ใดในใบอนุญาตซื้อแร่ก็ได้

ใบอนุญาตซื้อแร่ให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีทีออก
 มาตรา ๙๔ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ในที่อื่นนอกสถานที่
 ที่ระบุในใบอนุญาตซื้อแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตซื้อแร่อกสถานที่จาก

"มาตรา ๙๒" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

ใบอนุญาตของผู้ขายภายในกำหนดดังกล่าวในวรรคหนึ่งก็ให้หายภาพหรือผู้จัดการมรดกนั้นหรือต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแม่แร่ประจำท้องที่ส่งไม่อนุญาต ถ้าไม่มีทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอชื่อไปตามใบอนุญาตของผู้ขายภายใน กำหนดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ใบอนุญาตข้อแก่นั้นเป็นอันสิ้นอายุ นับแต่วันครบกำหนดตามสิบล้านจากวันที่ได้รับใบอนุญาตขาย

ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตข้อแร่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้นำความในสองวรรคก่อนมาใช้บังคับแก่ผู้อนุญาตโดยอนุโลม ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตข้อแร่ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย ใบอนุญาตข้อแก่นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตข้อแร่เป็นนิติบุคคล และสภาพนิติบุคคลสิ้นสุดลง ใบอนุญาตข้อแก่นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๙๘ ห้ามมิให้ได้รับใบอนุญาตข้อแร่ หรือได้รับใบอนุญาตข้อแร่นอกสถานที่ข้อแร่ เว้นแต่ผู้ขายแร่จะได้

"(๑) มอบเอกสารตามแบบพิมพ์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อแสดงว่าแร่ที่ขายนั้นเป็นแร่ที่ได้มาโดยประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรเลขที่เท่าใด และมีลายมือชื่อของผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือของผู้ถือประทานบัตรนั้น หรือของตัวแทนซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแม่แร่ประจำท้องที่ในเอกสารนั้น"

มาตรา ๙๘ "(๑)" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๒) มอบเอกสารตามแบบพิมพ์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อให้แสดงว่าแร่ที่ขายนั้นเป็นแร่ของผู้ขายแร่ซึ่งเป็นผูรับใบอนุญาตข้อแร่ที่ได้มาโดยใบอนุญาตเลขที่เท่าใด และมีลายมือชื่อของผู้รับใบอนุญาตข้อแร่ หรือของตัวแทน ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแม่แร่ประจำท้องที่ในเอกสารนั้น

(๓) มอบเอกสารแสดงว่าเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีในกรณีพิเศษเฉพาะครั้งที่ขายนั้น หรือ

(๔) แสดงใบอนุญาตข้อแร่ และแสดงได้ว่าแร่ที่ขายนั้นเป็นแร่ที่ได้มาโดยไม่เกินปริมาณตามกฎหมายนั้น

เอกสารที่ผู้ขายแร่มอบให้ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) นั้น ผู้รับใบอนุญาตข้อแร่ต้องเก็บไว้เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ตลอดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันข้อแร่

เอกสารที่ผู้ขายแร่แสดงตาม (๔) ให้ผู้รับใบอนุญาตข้อแร่บันทึกการข้อแร่นั้นลงไว้ในรายการขายแร่ในใบอนุญาตข้อแร่แล้วคืนใบอนุญาตนั้นให้ผู้รับใบอนุญาตข้อแร่ไปทันที

มาตรา ๙๙ ห้ามมิให้ผู้ขายแร่ เว้นแต่ผู้นั้นเป็น

"(๑) ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือประทานบัตร หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแม่แร่ประจำท้องที่ ขายแร่ที่ได้มาจากการทำเหมืองตามประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรนั้น"

มาตรา ๙๙ "(๑)" ของ แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

ตามความในหมวกนี้เมื่อปรากฏว่าได้มีการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขใบอนุญาต หรือมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความ ผิดชอบของประชาชน

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้แจ้งไปยังผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้น

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง เพิกถอนต่อรัฐมนตรี โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมและประจําท้องถิ่นภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันรับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ เป็นที่สุด

ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว จะขอรับใบอนุญาตอีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต

"มาตรา ๑๐๓ ทวิ เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรจะประกาศใน ราชกิจจานุเบกษากำหนดให้เสรีชนใดในปริมาณเท่าใดเป็นแต่จะให้ผู้นับชื่อ ผู้ขายหรือผู้เก็บได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ได้ แต่ต้องเป็นแต่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแก่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๐๔ แล้ว"

"มาตรา ๑๐๓ ตริ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอันที่จะส่งเสริม การทำเหมืองและควบคุมการเก็บรักษาแร่ที่ผู้ทำเหมืองผลิตได้เกินปริมาณ ที่ทางราชการอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรในขณะใดขณะหนึ่ง เมื่อ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือ

"มาตรา ๑๐๓ ทวิ" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

"มาตรา ๑๐๓ ตริ" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ.๒๕๒๖

(๒) ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ หรือตัวแทนซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมและประจําท้องถิ่นที่

(๓) ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือเป็นเจ้าของแร่ซึ่งแร่ นั้น ได้มาจากผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย

(๔) ผู้รับใบอนุญาตแร่

(๕) ผู้รับอนุญาตจากอธิบดีในกรณีพิเศษเฉพาะครั้งทั้งชายัน หรือ

(๖) ผู้ขายโลหะที่ได้จากโลหกรรม

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิขายแร่ตามมาตรา ๙๙ ขายแร่แก่ บุคคลใด นอกจากผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ นอก สถานที่ เว้นแต่เป็นแร่ที่ได้มาจากกรมอุตสาหกรรมและประจําท้องถิ่นใดหนึ่งที่ได้จก โดกรรมหรือเป็นแร่ที่ส่งขายนอกราชอาณาจักรโดยตรง

มาตรา ๑๐๑ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บแร่ในทางธุรกิจ ณ ที่ใด ๆ เว้นแต่ จะเก็บในสถานที่ซึ่งผู้เก็บได้รับอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่จากเจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมและประจําท้องถิ่น หรือเป็นแร่ที่มีไว้ในครอบครองได้ตาม มาตรา ๑๐๕

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ใยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมและประจําท้องถิ่นที่

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมและประจําท้องถิ่นเป็นผู้ออกไป อนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้

ใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของ ปีที่ออก

มาตรา ๑๐๓ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้

ผู้รับใบอนุญาตประกอบโรคภัย โฆษณา โฆษณารวม กันค่าจ้างเป็นหนังสือคดีให้กำหนด สถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมตามใบอนุญาตของตนเป็น สถานที่ฝากแร่ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนด ให้สถานที่หรือเขตของผู้รับ ใบอนุญาตดังกล่าวเป็นสถานที่ฝากแร่ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความจำเป็นและ ปริมาณแร่ในแต่ละท้องที่ สภาพของสถานที่และความเหมาะสม และจะ กำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่ฝากแร่ หรือกำหนด เงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขต โลหกรรมของตน แล้วแต่กรณี เป็นสถานที่ฝากแร่ปฏิบัติด้วยก็ได้

ในการกำหนดสถานที่ฝากแร่ตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดได้ครั้งละ ไม่เกินหนึ่งปี

ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต ชื่อแร่ที่ชื่อแร่จากผู้รับใบอนุญาตแร่ อาจนำแร่ที่ได้จากการทำเหมือง แร่หรือแร่ที่มีไว้ในครอบครองเกินปริมาณที่ทางราชการอนุญาตให้ส่งออกนอก ราชอาณาจักรในขณะใดขณะหนึ่ง ไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขซึ่งอธิบดีกำหนด"

หมวด ๗

การชำระค่าภาคหลวงแร่ การมีแร่ไว้ในครอบครอง และการขายนแร่

"มาตรา ๑๐๔ ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร

"มาตรา ๑๐๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

ผู้รับใบอนุญาตชื่อแร่ ผู้ครอบครองแร่อื่นที่ได้จากการแต่งแร่ หรือผู้ประกอบการ โลหกรรมต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตรา ค่าภาคหลวงแร่ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่กำหนดไว้ในประเภทบัตร รวมทั้งแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง ให้ครบถ้วนตามปริมาณแร่ ก่อนที่จะขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่

(๒) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตชื่อแร่ได้ชื่อแร่จากผู้รับใบอนุญาต ร่อนแร่ ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่ชื่อในเดือนที่แล้วมา ภายใน วันที่ห้าของเดือนถัดจากเดือนที่ชื่อ

(๓) ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือ ผู้รับใบอนุญาตชื่อแร่ ที่ชื่อแร่จากผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ ขนแร่ไปยังเขต แต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมของตนเอง หรือเขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมของ บุคคลอื่น ซึ่งอธิบดีให้ความเห็นชอบแล้ว บุคคลดังกล่าวจะขอผู้ถือการชำระ ค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนจนกว่าจะแต่งแร่ หรือประกอบโลหกรรมนั้นแล้วเสร็จ ก็ได้ แต่ต้องวางเงินประกันหรือจัดให้ธนาคารซึ่งอธิบดีเห็นชอบเป็น ผู้ค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำท้องที่ตามที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่กำหนด (๔) ในกรณีที่นำแร่มาแต่งและได้เรียบร้อยแล้วขึ้นด้วย ต้องชำระ ค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ที่แต่งได้พร้อมกับการขายอนุญาตมีแร่ไว้ใน ครอบครองตามมาตรา ๑๐๕

(๕) ในกรณีที่ตะกั่วแร่มีแร่ชนิดอื่น ที่ยังมีได้ทำราคาภาคหลวงแร่มา ก่อนเงื่อนไขปริมาณที่อธิบดีกำหนด ผู้ประกอบโลหกรรมต้อง

(๕) เป็นแร่ที่อยู่ในระหว่างขนส่งหรือตามใบอนุญาตขนส่ง แร่ หรือเป็นแร่ที่อยู่ในสถานที่พักแร่ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตขนส่ง

(๖) เป็นแร่ในสถานที่ซื้อแร่ ซึ่งแร่เหล่านั้นได้มาตามเอกสารที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๔

(๗) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนส่งให้ขนส่งมาแต่แร่หรือประกอบโลหกรรมในเขตแดนหรือเขตโลหกรรมนั้น

(๘) เป็นแร่ที่ได้มาตามใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตขนส่งแร่หรือได้มาตาม (๓) วรรคสอง ของมาตรา ๙๒

(๙) เป็นแร่ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อการศึกษาร้อยของสถาบันวิจัยเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา

(๑๐) เป็นแร่ที่อธิบดีอนุญาตเป็นหนังสือให้มีไว้ในครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือ

(๑๑) เป็นแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จรูปที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ ปฏิมากรรม หรือผลิตภัณฑ์ของโลหกรรมหรืออุตสาหกรรม

(๑๒) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนส่งให้ขนไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ตามมาตรา ๑๐๓ ตี ๑

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองในกรณีนี้ให้กำหนดสถานที่จะมีแร่ไว้ใน

ชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่เจือปนตามปริมาณที่คำนวณได้ให้ครบถ้วนก่อนที่จะขนตะกั่วหรือออกไซด์โลหกรรม

ในกรณีที่มีการซื้อขายแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏว่าแร่ นั้นเป็นแร่ที่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแล้ว ผู้ซื้อต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยพิภพกัณฑ์แร่ค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ดังกล่าวพร้อมกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา ๑๐๕"

"มาตรา ๑๐๔ ทวิ ผู้ที่นำแร่ไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ตาม มาตรา ๑๐๓ ตี ๑ จะขอผิดชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง"

"มาตรา ๑๐๕ ห้ามมิให้ผู้ใดมีแร่ไว้ในครอบครองแต่ละชนิดเกินสองกิโลกรัม เว้นแต่

(๑) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง หรือเป็นแร่ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๐๓ ทวิ

(๒) เป็นแร่ที่ได้มาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัย

ไม่เก็บปริมาณที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร

(๓) เป็นแร่ที่ได้มาจากการทำเหมืองในเขตเหมืองแร่ที่เก็บแล้ว

(๔) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนส่งให้ขนมาเก็บในสถานที่เก็บแร่ตามใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่

"มาตรา ๑๐๔ ทวิ" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ.๒๕๒๖

"มาตรา ๑๐๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒ และความใน (๑๒)

เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ.๒๕๒๖

ความคอง และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้

ผู้รับใบอนุญาตมีเสรีในครอบครองจะมีเสรีในครอบครองได้แต่เฉพาะในสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตมีเสรีในครอบครองนั้นเท่านั้น ในกรณีนี้ผู้รับใบอนุญาตมีเสรีในครอบครองไม่ได้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่แต่ต้องได้รับใบอนุญาตขออนุญาตขุดแร่จากสถานที่นั้น ใบอนุญาตมีเสรีในครอบครองให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ย่อ

มาตรา ๑๐๗ ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตมีเสรีในครอบครองตายให้ถือว่าผู้มีเสรีในครอบครองเป็นผู้รับใบอนุญาตมีเสรีในครอบครองตามใบอนุญาตนั้นต่อไปจนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ

"มาตรา ๑๐๘ ห้ามมิให้ผู้ขุดแร่ในทีใด เว้นแต่

(๑) เป็นเสรีที่ได้รับใบอนุญาตขุดแร่ หรือเป็นเสรีที่รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๐๓ พก

(๒) เป็นเสรีที่ได้รับมาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัยไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร

(๓) เป็นการขุดแร่ในเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรมภายในสถานที่ซึ่งขุดแร่ใบอนุญาตซื้อแร่ สถานที่เก็บแร่หรือสถานที่พักแร่

(๔) ในกรณีขุดแร่ของผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่จากสถานที่

(๕) เป็นแร่ของเจ้าของแร่ ซึ่งแร่ไม่ได้มาตาม (๑) หรือ (๓)

"มาตรา ๑๐๘" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

วรรคสอง ของมาตรา ๙๒

(๖) เป็นแร่ที่ขุดแต่ละชนิดไม่เกินสองกิโลกรัม

(๗) เป็นแร่เพื่อการศึกษารหัสหรือวิจัยของสถานวิจัยของเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐหรือสถาบันการศึกษา

(๘) เป็นแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จรูปที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ ปฏิภาณ หรือผลิตจากกรรมวิธีของอุตสาหกรรม

(๙) เป็นแร่ที่อธิบดีอนุญาตเป็นหนังสือให้ขุดเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือ

(๑๐) เป็นโลหะที่ได้มาจากโลหกรรม นอกจากเป็นโลหกรรมออกจากเขตโลหกรรม"

"มาตรา ๑๐๙ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขุดแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่และต้องแสดงหลักฐานว่าเสรีที่ขอรับใบอนุญาตขุดแร่นั้นได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ หรือได้รับอนุญาตให้จัดการชำระค่าภาคหลวงแร่นั้นไว้ก่อนแล้ว"

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตขุดแร่และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้

"มาตรา ๑๑๐ ผู้รับใบอนุญาตขุดแร่จะขุดแร่จากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งตามที่กำหนดในใบอนุญาตได้แต่สะดวกตามปริมาณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๑๐๙ "วรรคหนึ่ง" แก้ไขโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ. ๒๕๖๖

"มาตรา ๑๑๐" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

อุตสาหกรรมแม่ประจําห้องที่ให้รวมโครงการทำเหมืองเดียวกันแล้ว เพื่อประโยชน์ตามความในหมวดนี้ให้ถือว่าเขตเหมืองแร่ เหล่านั้นเป็นเขตเดียวกัน

"มาตรา ๑๑๓ ทวิ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดพื้นที่หรือสถานที่แห่งใดอันมีเขตกำหนดเป็นด้านตรงแร่ได้"

หมวด ๘
การแต่งแร่

"มาตรา ๑๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดแต่งแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแม่ประจําห้องที่ หรือเป็นผู้ถือใบอนุญาตบัตรชั่วคราวหรือผู้ถือใบอนุญาตซึ่งแต่งแร่ภายในเขตเหมืองแร่

ให้นำมาตรา ๑๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

"มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตแต่งแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแม่ประจําห้องที่

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแม่ประจําห้องที่เป็นผู้ออก

ใบอนุญาตแต่งแร่และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ในใบอนุญาตก็ได้

ใบอนุญาตแต่งแร่และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ในใบอนุญาตแต่ไม่เกิน

ใบอนุญาตแต่งแร่ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ไม่เกิน

"มาตรา ๑๑๓ ทวิ" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

"มาตรา ๑๑๔" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

"มาตรา ๑๑๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

การขนแร่เกินใบอนุญาตสำหรับแร่ชนิดใดจะกระทำได้เพียงใด และมีปริมาณเท่าใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขนแร่เกินใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้ถือว่าแร่นั้นเป็นแร่นั้นตามที่ได้รับอนุญาตให้ขนแร่ แต่ผู้รับใบอนุญาตขนแร่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ในปริมาณที่เกินนั้น

การขนแร่เกินใบอนุญาตที่มีได้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ถือว่าแร่นั้นทั้งสิ้นนั้นเป็นแร่นั้นโดยไม่ได้รับอนุญาต"

มาตรา ๑๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๒ ผู้รับใบอนุญาตขนแร่จะขนแร่ได้เฉพาะตามชนิดและสภาพที่ระบุในใบอนุญาต ถ้ามีแรชนิดอื่นเจือปนกับแร่นั้นอันมิใช่เป็นแร่นั้นที่เจือปนอยู่ตามธรรมชาติ ให้ถือว่าแร่นั้นทั้งสิ้นนั้นเป็นแร่นั้นโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๑๒ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขนแร่ขนแร่ที่มีแรชนิดอื่นเจือปนอยู่ตามธรรมชาติถ้าแร่นั้นเป็นแร่นั้นที่ได้กำหนดชนิดและปริมาณการเจือปนไว้ในกฎกระทรวงเว้นแต่ในใบอนุญาตจะได้ระบุชนิดของแร่นั้นที่เจือปนนั้นไว้ และผู้รับใบอนุญาตขนแร่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

ในกรณีขนแร่ที่มีแรชนิดอื่นเจือปนอยู่โดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าแร่นั้นทั้งสิ้นนั้นเป็นแร่นั้นโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๑๓ ในกรณีที่ผู้ถือใบอนุญาตขนแร่ขนแร่ด้วยปริมาณบุคคลหลายฉบับที่มีเขตติดต่อกัน หรือในกรณีที่ผู้ถือใบอนุญาตขนแร่หลายคนโดยเขตเหมืองแร่นั้นติดต่อกัน และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน

ตามที่นับแต่วันออก และจะต่ออายุก็ได้ครั้งละไม่เกินสามปีนับแต่วันต่อ
ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน
ใบอนุญาตแต่งแถมั้น"

มาตรา ๑๑๖ ในการแต่งแถมั้นให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งแถมั้น
กระทำหรือละเว้นกระทำการใด อันน่าจะเป็นเหตุให้เร่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่
มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืชหรือทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๗ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเขตแต่งแถมั้น
เพื่อตรวจการแต่งแถมั้นได้ทุกเวลา ให้ผู้ครอบครองเขตแต่งแถมั้นอำนวยความสะดวก
สะดวกตามควรแก่กรณี และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ
แก่ผู้รับใบอนุญาตแต่งแถมั้นให้จัดการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากการแต่ง
แถมั้นได้

มาตรา ๑๑๘ ในกรณีนี้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำ
ห้องที่เห็นว่าการแต่งแถมั้นเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืชหรือทรัพย์สิน ให้
มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตแต่งแถมั้นให้เปลี่ยนแปลงหรือ
แก้ไขวิธีการแต่งแถมั้นที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันอันตรายนั้นได้และมี
อำนาจสั่งเป็นหนังสือหรือให้หยุดการแต่งแถมั้นทั้งสิ้นหรือส่วนหนึ่งส่วนใด
ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๑๙ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแต่งแถมั้น เมื่อ
ปรากฏว่าได้มีการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขใน
ใบอนุญาต หรือมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของ
ประชาชน

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้แจ้งไปยังผู้รับใบอนุญาต และให้ถือ
ว่าใบอนุญาตนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้น

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง
เพิกถอนต่อรัฐมนตรี โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำห้อง
ที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด
ผู้ใดถูกถอนใบอนุญาตแล้ว จะขอรับใบอนุญาตอีกไม่ได้ จนกว่า
จะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๙
การประกอบโลหกรรม

มาตรา ๑๒๐ การประกอบโลหกรรมแร่ชนิดใดปริมาณการผลิต
ขนาดใดและโดยกรรมวิธีใด จะให้อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้
ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบโลหกรรมที่อยู่ในความควบคุม
ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบการที่กำหนด
ยกเว้นโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๒ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบ
โลหกรรม ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมประจำห้องที่

อธิบดีเป็นผู้ออกใบอนุญาตประกอบโลหกรรม และจะกำหนด
เงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้

ใบอนุญาตประกอบโลหกรรมให้มีอายุตามที่กำหนดใน
ใบอนุญาต แต่ไม่เกินยี่สิบห้าปีนับแต่วันออกและจะต้อง
กำหนดเวลาไม่เกินยี่สิบห้าปีนับแต่วันต่อ

มาตรา ๑๒๓ ในการประกอบโลหกรรม ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต
ประกอบโลหกรรมกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มี
พิษหรือสิ่งอื่นที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืชหรือทรัพย์สิน

มาตรา ๑๒๔ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเขตโลหกรรม
เพื่อตรวจการประกอบโลหกรรมได้ทุกเวลา ให้ผู้ครอบครองเขตโลหกรรม
นั้นอำนวยความสะดวกตามกรณี และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ
สั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ให้จัดการ
ป้องกันอันตราย อันอาจเกิดจากการประกอบโลหกรรมได้

มาตรา ๑๒๕ ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ
ท้องที่เห็นว่าการประกอบโลหกรรมจะเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืชหรือ
ทรัพย์สิน ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมให้
เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขวิธีการประกอบโลหกรรมตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อ
ป้องกันอันตรายนั้นได้ และมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้หยุดการประกอบ
โลหกรรมเดี๋ยวจึงสิ้นหรือส่วนหนึ่งส่วนใดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๖ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบ
โลหกรรมเมื่อปรากฏว่าได้มีการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือ

เงื่อนไขในใบอนุญาตหรือมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุก
ของประชาชน

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้แจ้งไปยังผู้รับใบอนุญาต และให้ถือ
ว่าใบอนุญาตนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้น

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่ง
เพิกถอนต่อรัฐมนตรี โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ
ท้องที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็น
ที่สุด

ในกรณีที่ได้มีการอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต่อรัฐมนตรี
ผู้อุทธรณ์อาจร้องขออนุญาตต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการประกอบโลหกรรม
ตามใบอนุญาตนั้นไปพลางก่อนในระหว่างรอคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีได้
คำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการประกอบโลหกรรมไปพลางก่อนนั้น รัฐมนตรีจะ
กำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

หมวด ๑๐

การคืนค่าภาคหลวงแร่

"มาตรา ๑๒๗ แร่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแล้ว เมื่อผู้ใช้แร่นั้น
พิสูจน์ให้เห็นที่พอใจรัฐมนตรีได้ว่าแร่มนั้นได้นำไปใช้ภายในประเทศเพื่อ
อุตสาหกรรมอันมิใช่อุตสาหกรรมตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

"มาตรา ๑๒๗" แก้ไขโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๕

ในราชกิจจานุเบกษาว่าไม่อาจขคิดค้นค่าภาคหลวงแร่ได้ หรือแร่มันได้นำไปใช้ภายในประเทศเพื่อพลังงานรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คืนค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ผู้ใช้นั้นได้

การคืนค่าภาคหลวงแร่แต่ละชนิดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้ใดประสงค์จะรับคืนค่าภาคหลวงแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ที่ใช้แร่นั้น

หมวด ๑๑

การนำแร่เข้าหรือการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๒๘ การนำเข้าหรือการส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งแร่ชนิดใดในสภาพอย่างใด ปริมาณเท่าใด จะให้อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง
มาตรา ๑๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งแร่ที่อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตนำแร่เข้าในราชอาณาจักร หรือใบอนุญาตส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งแร่ที่อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

อธิบดีหรือผู้ถือบัตรหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตนำแร่เข้าในราชอาณาจักรหรือใบอนุญาตส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้

เงื่อนไขตามวรรคสองจะกำหนดให้รวมถึงวิธีการซื้อขายและการใช้แร่ที่จะนำเข้าหรือจะส่งออกนอกราชอาณาจักรด้วยก็ได้

มาตรา ๑๓๑ เมื่อมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนำแร่เข้าในราชอาณาจักร หรือใบอนุญาตส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักรเมื่อใดก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"หมวด ๑๑/๑

ความรับผิด

มาตรา ๑๓๑/๑ ผู้ถืออำนาจบัตร ประธานบัตร หรือใบอนุญาตอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนต่อความเสียหาย หรือความเดือดร้อนรำคาญใดอันเกิดขึ้นแก่บุคคลที่พหยสิน หรือสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นในเขตที่ได้รับอนุญาต ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำของผู้ถืออำนาจบัตร ประธานบัตร หรือใบอนุญาตนั้น"

"หมวด ๑๑/๑ ความรับผิด และมาตรา ๑๓๑/๑" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๕

หมวด ๑๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

"มาตรา ๓๓๒ หวี ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของผู้อำนวยความสะดวกออกตามตรา ๙ อัญญา (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษดังต่อไปนี้

(๑) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (ก) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปีหรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาท ถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (ข) (ค) (ง) หรือ (๒) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๒) (ก) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๓) (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้ายังมีการฝ่าฝืนต่อไปให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละสองพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมีการฝ่าฝืน

ในกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (ข) ถ้าผู้กระทำความผิดพิสูจน์ได้ว่า การฝ่าฝืนนั้นมิได้เจตนาเป็นเพื่อความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ และเหตุอันมิได้เกิดจากการกระทำของตนเอง หรือตนเองมิได้มีส่วนกระทำให้เกิดขึ้น ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(๓) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (๑) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๒) (ข) หรือ

"มาตรา ๓๓๒ หวี" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๙ อัญญา (๓) (ข) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (๑) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๒) (ค) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๓) (ก) (ข) หรือ (ง) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้ายังมีการฝ่าฝืนต่อไปให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมีการฝ่าฝืน

ถ้าผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษ ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำผิดตามมาตรานี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตได้ แล้วแต่กรณี

"มาตรา ๑๓๒๓ เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะใดที่กำลังใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่" ไม่ติดเครื่องหมายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดตามมาตรา ๙ อัญญา (๓) (๑) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

การขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่โดยยานพาหนะที่ไม่ติดเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งและอยู่บนทางสาธารณะ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการ

"มาตรา ๑๓๒๓" เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

ชนะ หรือเคลื่อนย้ายเสรีโดยมีขอบด้วยกฎหมายและผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งการใด ๆ ได้ตามที่พระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะจะพิสูจน์ได้ว่า อย่างชัดแจ้งต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจค้นได้ว่า ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตของทางราชการเป็นใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตที่แท้จริง โดยปราศจากข้อสงสัย

ผู้ใดใช้เครื่องหมายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดตามมาตรา ๙ อัญม (๓) (๑) โดยมีใช่เป็นผู้ที่ชนแหรหรือเคลื่อนย้ายแร่ได้โดยชอบด้วยกฎหมายต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทถึงสองพันบาท"

"มาตรา ๑๓๒ จัตวา ผู้ได้ขั้วขวงหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรา ๙ นว (๑) หรือ (๒) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บัญชาการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙ นว (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๑๓๓ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

"มาตรา ๑๓๓ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตาม

"มาตรา ๑๓๒ จัตวา" เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕

"มาตรา ๑๓๓ ทวิ" เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ และแก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๔

มาตรา ๑๓ (๓) (๓ ตริ) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท"

"มาตรา ๑๓๓ ตริ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

"มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งหรือมาตรา ๔๐ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๒๔ วรรคสี่ หรือมาตรา ๓๓ วรรคหก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท"

"มาตรา ๑๓๕ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๙๑ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ เกิดขึ้นในเขตควบคุมแร่ หรือการฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ ทวิ เกิดขึ้นในเขตควบคุมการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาท ถึงห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ"

"มาตรา ๑๓๖ ผู้ได้ขั้วขวงหรือไม่อำนวยความสะดวกหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ จัตวา มาตรา ๑๑๓ หรือมาตรา ๑๒๔ ถ้าการกระทำนั้นไม่ถึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท"

"มาตรา ๑๓๓ ตริ" เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

"มาตรา ๑๓๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

"มาตรา ๑๓๕" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๔

"มาตรา ๑๓๖" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๔

มาตรา ๑๔๐ ผู้ถือประทานบัตรผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๑๔๑ ผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับช่วงการทำเหมือง ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๗๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๒ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๓ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๑๐๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๕ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๖ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๔๗ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

“มาตรา ๑๔๘ ทวิ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับ

“มาตรา ๑๔๘ ทวิ” เพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ พ.ศ.๒๕๒๖

“มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ตาม มาตรา ๗๑ หรือ มาตรา ๗๑ เบื้องต้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรหรือใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินนั้นเสียได้”

“มาตรา ๑๓๘ ผู้ได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๔ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๕๙ หรือ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้”

“มาตรา ๑๓๘ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้”

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการทำที่ดินนั้นให้เป็นตามเดิม

“มาตรา ๑๓๙” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๔

“มาตรา ๑๓๙” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

“มาตรา ๑๓๙ ทวิ” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖

อำนาจเพิกถอนประธานบริษัทชั่วคราว ประธานบริษัท หรือใบอนุญาตนั้นได้
เมื่อมีเหตุตาม (๑) หรือ (๒)"

"มาตรา ๑๔๔ ทวิ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๖ หรือไม่ปฏิบัติตาม
เงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๐๗ ต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินห้าพันบาท"

มาตรา ๑๔๕ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๒๑ หรือ
ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๑๕ หรือมาตรา ๑๒๒ ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๕๐ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๓ ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๕๑ ผู้ได้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม
มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

"มาตรา ๑๕๒ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๗ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสิบปี หรือปรับตั้งแต่ห้าเท่าถึงสิบเท่าของมูลค่าแร่ที่กำหนด
โดยกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำ
ความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อปรากฏว่าแร่ที่ส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น เป็นแร่จาก
ประธานบริษัทชั่วคราว ประธานบริษัท สถานที่ซื้อแร่ สถานที่เก็บแร่ เขตแดนแร่
หรือเขตโลหกรรมใด ซึ่งผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตรหรือ

"มาตรา ๑๔๔ ทวิ" เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒
"มาตรา ๑๕๒" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒

ใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขต
แดนแร่หรือเขตโลหกรรมของตน แล้วแต่กรณี เป็นสถานที่ฝากแร่ ผู้ได้ฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๓ ตวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

"มาตรา ๑๔๕ ผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๕ หรือมาตรา ๑๐๘ ต้อง
ระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนดโดย
กฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความ
ผิด และรัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประธานบริษัทชั่วคราว ประธานบริษัท หรือ
ใบอนุญาตนั้นเสียได้เมื่อปรากฏว่า

(๑) มีแร่จากที่อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตในเขต
เหมืองแร่เขตแดนแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่ หรือ

(๒) ขนแร่จากเหมืองแร่ เขตแดนแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บ
แร่หรือสถานที่ซื้อแร่ ออกไปนอกเขตหรือสถานที่ตั้งกล่าวโดยไม่ได้รับ
อนุญาตขนแร่

"หากการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในเขตควบคุมแร่ ผู้ฝ่าฝืนต้อง
ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองเท่าถึงหกเท่าของ
มูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่
ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ และรัฐมนตรีมี

มาตรา ๑๔๕ "วรรคหนึ่ง" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒
มาตรา ๑๔๕ "วรรคสอง" บัญญัติเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. แร่
พ.ศ.๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๔

เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครอง ผู้รับใบอนุญาตแต่แร่ ผู้รับ
ใบอนุญาตประกอบโลหกรรมหรือผู้ซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขตแต่แร่ หรือเขต
โลหกรรมของตนเป็นสถานที่ฝากแร่ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับ
ตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ขาดหายไปตามราคาที่กำหนดโดย
กฎหมายว่าด้วยพิกัตต์ราคาค่าคานหลวงแร่ที่ได้บังคับอยู่ในเกณฑ์ราคา
ชนิด และรัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประธานบัตร
ใบอนุญาต หรือสถานที่ฝากแร่นั้นเสียได้

“มาตรา ๑๕๓ การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้”

“มาตรา ๑๕๓ ทวิ ในกรกรกระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๔
วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๕๕ ตริ หรืออธิบดีมีอำนาจทำการเปรียบเทียบให้
ผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับได้ไม่น้อยกว่าชั้นค่าของค่าปรับที่กฎหมาย
กำหนด และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับแล้ว ให้คดีเป็นอันระงับ”

“มาตรา ๑๕๔ บรรดา แร่ อุปกรณ เครื่องมือ เครื่องใช้
สัตว์พาหนะยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ใน
การกระทำความผิด หรือมีไว้ในเนื่องในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์
ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๒ ทวิ มาตรา ๑๓๒ ตติ

“มาตรา ๑๕๓” แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖
“มาตรา ๑๕๓ ทวิ” แก้ไขโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕
“มาตรา ๑๕๔” แก้ไขโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๕

ผู้รับใบอนุญาตแล้วแต่กรณี นั้นเป็นผู้กระทำความผิด ผู้สนับสนุนหรือ
ผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประทานบัตร
ชั่วคราว ประธานบัตรหรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการตุลาการ และอำนาจพนักงาน
ตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยกฏานั้น เจาะะอย่างยั้งที่ว่าด้วยการตรวจ
การยึดและการริบของ การจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดงเท็จและการ
ฟ้องร้องให้นำมาใช้บังคับแก่การนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งแร่
ที่อยู่ในความควบคุมตามมาตรา ๑๒๙ ด้วย”

“มาตรา ๑๕๒ ทวิ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตาม
มาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

“มาตรา ๑๕๒ ตริ ในกรณีที่ปรากฏว่าแร่ขาดหายไปจากบัญชี
แสดงการขุดแร่ได้ของผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือประทานบัตรหรือ
บัญชีแสดงแร่คงเหลือของผู้รับใบอนุญาตชื่อแร่ ผู้รับใบอนุญาต
ตั้งสถานที่เก็บแร่ผู้รับใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครอง ผู้รับใบอนุญาต
แต่แร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้ซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขต
แต่แร่ หรือเขตโลหกรรมของตนเป็นสถานที่ฝากแร่ โดยไม่สามารถพิสูจน์ได้
ว่าการขาดหายของแร่นั้นมิใช่เกิดจากความผิดของตน ผู้ถือประทานบัตร
ชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตรผู้รับใบอนุญาตชื่อแร่ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่

“มาตรา ๑๕๒ ทวิ” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒
“มาตรา ๑๕๒ ตริ” เพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๒๒ และแก้ไขโดย
พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม 1 พ.ศ.๒๕๒๖

หมวด ๑๓

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๕๖ บทบัญญัติในมาตรา ๘๘ เฉพาะกรณีชุดหาแร่
รายย่อยมาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๑๔ มิให้ใช้บังคับจนกว่า
จะพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวงหรือประกาศ
ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ได้ออกตาม
กฎหมายว่าด้วยการทำเหมืองแร่และใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ตรากฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ออกใช้บังคับให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเกี่ยวกับ
ปิโตรเลียมไม่พดกลางก่อนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดประสงค์จะขออาญาบัตรผูกขาดสำรวจ
ปิโตรเลียมให้ยื่นคำขอต่ออธิบดี พร้อมกับแนบแผนที่แสดงเขตที่จะขออาญา
บัตรผูกขาดสำรวจปิโตรเลียม

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดประสงค์จะขอประทานบัตรทำเหมืองปิโตรเลียม
ให้ยื่นคำขอต่ออธิบดี พร้อมกับแนบแผนที่แสดงเขตที่จะขอประทานบัตร

มาตรา ๑๖๑ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดเขตพื้นที่ आयु หลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขและการเรียก

ผลประโยชน์ตอบแทนที่จะให้แก่รัฐในการออกอาญาบัตรผูกขาดสำรวจ
ปิโตรเลียมและการออกประทานบัตรทำเหมืองปิโตรเลียมแตกต่างกัน
ไปจากบทแห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นพิเศษได้

มาตรา ๑๖๒ ผู้ถืออาญาบัตรผูกขาดสำรวจปิโตรเลียม ให้ได้รับ
ยกเว้นค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ตามมาตรา ๒๖

ผู้รับใบอนุญาตทำเหมืองปิโตรเลียมชั่วคราวหรือผู้ถือประทานบัตร
ทำเหมืองปิโตรเลียม ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ตาม
มาตรา ๕๕

มาตรา ๑๖๓ บรรดาประทานบัตรอาญาบัตร หรือใบอนุญาต
ที่ได้ออกให้ตามกฎหมายที่ถูกละเมิดตามมาตรา ๓ ก่อนวันที่พระราช
บัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นประทานบัตร อาญาบัตร หรือใบอนุญาต
ออกตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะสิ้นอายุ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๑	คำคำขอ	ฉบับละ ๒๐ บาท
๒	คำอนุญาตบัตรสำรวจแร่	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
๓	คำอนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
๔	คำอนุญาตบัตรพิเศษหรือคำต่ออายุอนุญาตบัตรพิเศษ	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
๕	คำประทานบัตรชั่วคราว	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
๖	คำประทานบัตรหรือคำต่ออายุประทานบัตร	แปลงละ ๑,๐๐๐ บาท
๗	คำใบอนุญาตหรือคำต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
๘	ค่าใช้จ่ายที่ (ก) ตามอนุญาตบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรืออนุญาตบัตรพิเศษ ทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่ (ข) ตามประทานบัตรหรือตามประทานบัตรชั่วคราว ทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่	ปีละ ๖ บาท ปีละ ๒๐ บาท

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๙	คำรังวัด ตามความยาวของระยะที่รังวัด ทุก ๔๐ เมตร หรือเศษของ ๔๐ เมตร	๒๐ บาท
๑๐	คำเขียนหรือจำลองแผนที่ ๕๐ ตาราง เซนติเมตรแรก หรือต่ำกว่าแต่ละแปลงทุก ๕๐ ตารางเซนติเมตรต่อไป หรือเศษของ ๕๐ ตารางเซนติเมตร	๒๐ บาท ๕ บาท แต่ไม่เกินฉบับละ ๒๐๐ บาท
๑๑	ค่าได้สวน	แปลงละ ๑๐๐ บาท
๑๒	ค่าหลักหมายเขตเหมืองแร่	หลักละ ๑๐๐ บาท
๑๓	ค่าโอนประทานบัตร	หลักละ ๑๐๐ บาท
๑๔	ค่าธรรมเนียมในคำตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองตามประทานบัตร	แปลงละ ๕๐๐ บาท
๑๕	ค่าตรวจสอบ หรือวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างหนึ่ง ๆ แร่ หรือธาตุ หรือรายการละ	ร้อยละ ๔ บาท ๑,๐๐๐ บาท

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๑๖	ค่าคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสาร	หน้าละ ๑๐ บาท
๑๗	ค่าบริการส่งสำเนาเอกสาร	ฉบับละ ๕๐ บาท
๑๘	ค่าตรวจสอบเอกสารหลักฐาน	เรื่องละ ๑๐๐ บาท
๑๙	ค่ากรอกแบบพิมพ์คำขอเมื่อผู้ประสงค์ยื่นคำขอต้องการ	ฉบับละ ๕ บาท
๒๐	ค่าใบแทนอาชญาบัตร ปะทานบัตรชั่วคราว	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
๒๑	ปะทานบัตร หรือใบอนุญาต	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
๒๒	ค่าจดทะเบียนหนังสือมอบอำนาจ ค่าธรรมเนียมเหตุการณ์ทำเหมือง ทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่	ปีละ ๒๐ บาท
๒๓	ค่าธรรมเนียมการท่อน้ำหรือชักน้ำ คำนวณ ตามปริมาณน้ำที่ใช้ทุก ๑ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษของ ๑ ลูกบาศก์เมตร ต่อ ๑ นาที	ปีละ ๑๐๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยขณะนี้มีความอยู่หลายฉบับ สมควรนำมารวมไว้ในที่เดียวกันและปรับปรุงเสียใหม่ โดยให้รัฐมีอำนาจควบคุมการตรวจ การผลิต การรักษาแหล่งแร่ การจำหน่ายแร่ และการโลหกรรม และในเวลาเดียวกันก็อำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการทำเหมือง ตลอดจนกิจการให้ความคุ้มครองแก่กรรมกรและสวัสดิภาพของประชาชนให้เหมาะสมแก่กาลสมัย

สาระสำคัญและเหตุผลท้าย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๔๒ บรรดาคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีอำนาจออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอตามจำนวนเนื้อที่ที่ระบุไว้ในคำขอนั้นได้

มาตรา ๔๓. บรรดาอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่มีใช้แต่เหล็กหรือใบอนุญาตทำเหมืองชั่วคราวที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรือประเภทบัตรชั่วคราวที่ออกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้จนกว่าจะสิ้นอายุ แม้ว่าเนื้อที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่มีใช้แต่เหล็กนั้นจะเกินกว่าเนื้อที่สำหรับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่แบบปกติที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ตาม

("บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม" แก้ไขโดย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒)

เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ ยังไม่เหมาะสมและไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บยังคงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยแร่ให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เหตุผลท้าย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

พ.ศ. ๒๕๒๖

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้คือ เนื่องจากการส่งหนังสือหรือคำสั่งแก่บุคคลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ จะต้องส่งโดยตรงเสียก่อน จึงจะส่งหนังสือหรือคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือปิดไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สำนักงาน ภูมิภาค หรือถิ่นที่อยู่ของบุคคลดังกล่าวได้ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติ สมควรกำหนดวิธีการส่งหนังสือหรือคำสั่งเสียใหม่โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเลือกส่งโดยตรงหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนได้ นอกจากนี้ ในปัจจุบันผู้ทำเหมืองผลิตแร่ได้เกินปริมาณที่ทางราชการอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรและจำนวนแร่ที่เกินปริมาณดังกล่าวนี้ทางราชการยังไม่มาตรวจที่จะควบคุมการเก็บรักษา มีให้สูญหายหรือถูกลักลอบไปจำหน่ายยังต่างประเทศ อันทำให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศ สมควรจัดให้มีสถานที่ฝากแร่เพื่อ

ให้อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่เหล็กที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุโดยให้นำมาตรา ๓๓ วรรคหก และมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ถือว่าเป็นอาชญาบัตรพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยแร่และใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นเหตุให้ไม่อาจเร่งรัดและส่งเสริมการสำรวจแร่และการผลิตทรัพยากรธรณีอันมีค่าให้ได้ผลและอำนวยความสะดวกแก่ประเทศชาติได้ และประกอบกับทั้งค่าธรรมเนียมบางรายการยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยแร่ให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

เหตุผลท้าย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ จึงแก้ไข

รับฝากแร่ที่เกินปริมาณดังกล่าวพร้อมทั้งให้มีมาตรการควบคุมการเก็บ
รักษาอย่างเหมาะสม และให้สิทธิแก่ผู้ที่นำแร่ไปฝากไว้ใน สถานที่ฝากแร่ที่
จะขอสมัครชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการ
ทำเหมือง จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และ
โดยที่เป็นการเงินฉุกเฉินที่มีความจำเป็นอันจะรักษาความ
มั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

เหตุผลท้าย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐
(ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๒๔

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ
โดยที่ปัจจุบันนี้ท้องที่บางแห่งได้มีการลักลอบทำแร่และลักลอบส่งแร่ออก
นอกราชอาณาจักรอยู่เป็นประจำ ทำให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของ
ประเทศอย่างมาก แต่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มิได้ให้อำนาจแก่
เจ้าหน้าที่ของรัฐในอันที่จะควบคุมหรือวางมาตรการที่เหมาะสมในการ
ป้องกันและปราบปรามได้อย่างมีประสิทธิภาพพอสมควรให้รัฐมนตรีมีอำนาจ
กำหนดให้ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมแร่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมี
อำนาจบางประการในอันที่จะสามารถควบคุมและวางมาตรการในการ
ป้องกันและปราบปรามการทำแร่และลักลอบส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร
ได้กับเห็นควรให้มีการเพิ่มเติมแก้ไขบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกัน

รวมทั้งเพิ่มเติมกรณีการคืนค่าภาคหลวงแร่ และแก้ไขวิธีการในเรื่องของ
กลางและการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนำจับ และโดยที่เป็นกรณี
ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ
ของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

เหตุผลท้าย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ
โดยที่ในปัจจุบันปรากฏว่าการทำเกลือด้วยวิธีการสูบน้ำเกลือได้ขยาย
ตัวอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องควบคุมให้มีการขุดเจาะนำเกลือได้ดิน
เพิ่มมากขึ้นและวางมาตรการกำหนดให้การขุดเจาะนำเกลือได้ดินและการ
ทำเกลือจากน้ำเกลือได้ดินต้องดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
และป้องกันมิให้มีผลกระทบต่อสุขภาพของสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการขุดเจาะ
นำเกลือได้ดินดังกล่าวสมควรกำหนดให้นำเกลือได้ดินอยู่ภายใต้บังคับ
กฎหมายว่าด้วยแร่ แต่ได้วางมาตรการเป็นพิเศษให้ผ่อนคลายลง สำหรับ
การขุดเจาะนำเกลือได้ดินเพื่อให้แตกต่างไปจากวิธีการทำเหมืองโดยทั่วไป

จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

.....
เหตุผลท้าย พ.ร.บ. แร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เทคโนโลยีเหมืองแร่ได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สามารถจัดหาแร่ที่อยู่ในระดับลึกมากและมีสายแร่คลุมพื้นที่กว้างมากได้ การทำเหมืองได้ดังตามหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเหมืองแร่ และความจำเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองให้มีหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับการทำเหมืองได้ดินได้อย่างเหมาะสม โดยกำหนดระดับความลึกของการทำเหมืองได้ดิน และกำหนดให้ประทานบัตรทำเหมืองได้ดินคลุมพื้นที่กว้างขึ้นโดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการมีสิทธิทำเหมืองในพื้นที่ที่ขออนุญาตประทานบัตร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเหมืองแร่ และเร่งอำนวยความสะดวก การลงทุนและพัฒนาแหล่งแร่ได้ดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ประกาศใน รก. ๑๑๙ก ตอนที่ ๑๒๔ วันลง รก. ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕)